УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

МІСІОНАР

2012
ЛЮТИЙ
№2 (230)

Копія ікони Богородиці Salus Populi Romani прибуває до василіянського монастир у Погоні

Святкування св. Василія Великого у Римській василіянській обителі

Різдвяна радість у Званівці «Різдво родини Куп'єлло»

Дияконські свячення у Брюховичах

о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ
головний редактор

ДОВІРСЯ ХРИСТУ...

Слава Ісусу Христу!

Часто говоримо про мир, який повинен запанувати у наших серцях і який дає нам Христос згідно із його словом: «Мій мир даю вам» (Ів. 14,27). Та коли роздумуємо про цей мир Христовий, то переважно доходимо висновку, що такий мир виключає присутність будь-яких труднощів чи проблем. Ті, хто довіряють Богові, за нашими уявленнями, повинні проживати ніби в якомусь відокремленому світі, де все протікає згідно із добрими намірами, сповнене розуміння і зичливості, непроминаючої радості та задоволення. Саме тому, зустрічаючись в реальному житті із серйозними перепонами, а навіть і непереборними труднощами, опускаємо руки й запитуємо: а чи добре ми віримо в Бога, чи ж чує Христос наші молитви і благання?

Сьогодні я хотів би звернути увагу на ще одну цитату зі Святого Євангелія, яка переважно бентежить слухачів. Христос заявляє: «Не думайте, що я прийшов принести мир на землю. Не мир прийшов я принести на землю, а меч. Я прийшов порізнити чоловіка з його батьком, дочку з її матір'ю і невістку з її свекрухою. І ворогами чоловіка будуть його домашні» (Мт. 10,34-36). Чи коли-будь ми задумувалися над цими словами Христа Господа, чи чули їх і взяли до уваги у своєму житті? Справді, віра у Христа не може обмежитись тільки спокійним споглядання усього, що відбувається навколо й незацікавленим очікуванням «здійснення Божої волі», з якою й так «доведеться змиритися». Той, хто довірився Христу, отримає внутрішню рівновагу, впевненість у житті й у майбутньому. Проте, цей мир зовсім не передбачає безхмарного життя, в якому буквально все повинно вдаватися, обставини повинні складатися стовідсотково сприятливо, а оточуючі люди виявляти цілковиту прихильність. Христос говорить, що його учні зустрінуться із великими труднощами насамперед у своїх сім'ях, родинах, їх відкидатимуть і відмовлятимуть їм у розумінні. Христова віра, на самих початках, чи дві тисячі років після Христового народження, далі справляє враження розірваної бомби на людей і вносить розподіл – далеко не кожний готовий рушити за Христом у дорогу, повну пригод і труднощів!

Проте, мир Христовий передбачає також і постійний внутрішній неспокій, подібний до того, який мав апостол Павло: «У подорожах часто, у річкових небезпеках, у небезпеках від розбійників, у небезпеках від земляків, у небезпеках від поган, у небезпеках у місті, у небезпеках у пустині, у небезпеках на морі, у небезпеках від братів неправдивих; у праці та втомі, в недосипаннях часто, у голоді та спразі, часто в постах, у холоді і наготі!» (2 Кор. 11,26-27) і «горе мені, коли б я не проповідував Євангелії» (1 Кор. 9,16).

Нарешті, шлях Христової віри передбачає терпіння, страждання і навіть смерть: «На вас накладуть руки й переслідувати будуть, і волочитимуть по синагогах та по тюрмах, водитимуть перед царів і правителів з-за імени мого… Вас видадуть батьки, брати, рідні й друзі, і декому з вас смерть заподіють» (Лк. 21,12-16).

Правдивий християнин повинен готуватися до боротьби. Бо неправда, обман дуже легко знаходять місце між людьми, за правду і справедливість необхідно боротися і страждати. Лінія боротьби проходить насамперед у людському серці, до якого не можна допускати пристрастей і спокус. Але не варто надіятися, що боротьба на цьому завершиться. Вона, очевидно, матиме й зовнішню сторону, життя буде сповнене найрізноманітніших несподіванок і труднощів. Та для християнина це не перепони, а запрошення до дії.

У лютому у василіянських спільнотах по всьому світі, також і в Україні, пройдуть провінційні капітули, на яких обиратимуть протоігуменів та управи василіянських провінцій. Капітула у житті чину відіграє визначну роль, оскільки на роки визначає напрям його життя і діяльності. Також лютий – традиційно місяць молитви за нові черпечі покликання. Це зобов'язує всіх нас молитися за успішне проведення капітули та за нові й ревні покликання. І готуватися до боротьби, бо сам Христос кличе нас не жаліти свого життя для Євангелії.

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА БЕРЕЗЕНЬ с. 7

ПРЕПОДОБНОМУЧЕНИЦЯ ЄВДОКІЯ с. 8

ПОСЛАННЯ СВЯТІШОГО ОТЦЯ З НАГОДИ XX ВСЕСВІТНЬОГО ДНЯ ХВОРОГО с. 9

ЄВАНГЕЛІЄ ВІД МАРКА с. 12

ЛІТУРГІЄЮ КРОК ЗА КРОКОМ с. 16

СВЯТА ЛІТУРГІЯ ЯК НАЙВАЖЛИВІША СПІЛЬНА МОЛИТВА ХРИСТИЯН с. 20

ОТЕЦЬ ЄРОНІМ ЄВГЕН ТИМЧУК, ЧСВВ с. 27

ЛЬВІВСЬКЕ БРАТСТВО – ЗРАЗОК РАННЬОГО МИРЯНСТВА с. 29

БІОГРАФІЇ НОВИХ ІЄРОМОНАХІВ ЧСВВ (свячення – 25 грудня 2011 року) с. 43

ДИЯКОНСЬКІ СВЯЧЕННЯ У БРЮХОВИЧАХ с. 44

БЛАЖЕННІШИЙ СВЯТОСЛАВ У ПРАЗНИК СВЯТОГОВАСИЛІЯ ВЕЛИКОГО ЗАКЛИКАВ ЛЮДЕЙ БУТИ СОБОЮ – БУТИ СПРАВЖНІМИ ХРИСТИЯНАМИ с. 45

НЕ ДЛЯ ВСІХ ПОКЛИКАННЯ В ЖИТТІ – ОДНАКОВЕ с. 47

ЦЕРКВА – КОЛИСКА НАШОГО ДУХА... с. 49

с. 9

с. 27

с. 44

Читайте у «Місіонарчику»

БІЛА АКАЦІЯ І РОМАШКА с. 33
ПОЕЗІЯ с. 36
ТТАШКА, ЯКА НАВЧИЛА МЕНЕ РАДІТИ с. 38
КОНКУРС «СТОРІНКАМИ СВЯТОГО ТИСЬМА» с. 41
ВЕСЕЛИНКИ с. 42
ЗАГАДКА «ТРИ СВЯТИТЕЛІ» с. 42

РІЗДВЯНА РАДІСТЬ У ЗВАНІВЦІ с. 51

РЕТРО с. 52

ПРАВИЛА ДОБРОГО ТОНУ ПАРАФІЯНИНА с. 56

БЕЗ ЛЮБОВІ НЕМОЖЛИВО ЖИТИ – БЕЗ ТЕРПІННЯ НЕМОЖЛИВО Л ЮБИТИ с. 57

ПОЕЗІЯ с. 61

СВЯТІ БЕЗСРІБНИКИ І ЧУДОТВОРЦІ КОСМА І ДАМ'ЯН с. 63

ПОДЯКИ с. 64

КРОСВОРД с. 66

с. 45

Місіонарчик

МІСІОНАР

Головний редактор:
о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ

Відповідальний секретар:
Ігор САВ'ЯК

Радакційна колегія:
о. Христофор ГАНИНЕЦЬ, ЧСВВ
о. Йосафат ХАЙМИК, ЧСВВ
о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
о. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ

Літературне редагування:
од. Віктор КВАСНІЙ, ЧСВВ

Коректура:
Ігор СКЛЕНАР

Дизайн та комп'ютерна верстка:
Олег ПЕЛЕНИЧКА

Фото:
бр. Іпатій Ващишин, ЧСВВ

Фото обкладинки - Роман ДАЦЬО (Ігор Дутка)

Заснований у 1897 році
Засновники – Отці Василіяни
Реєстраційне свідоцтво КВ № 5133 від 18.05.2001 р.
Часопис виходить раз у місяць

Передплатний індекс – 23959

Адреса редакції:
м. Львів, 79019, вул. Б. Хмельницького, 36
Святоонуфріївський монастир Отців Василіян
тел/факс: 272-46-94
e-mail: misionar@ukr.net, misionarchik@i.ua
URL: www.osbm.in.ua

Підписано до друку 05.02.2012 Формат 70x100 1/16.
Друк офсетний.
Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. Фарбо-відб. 5,7.
Обл.-вид. арк. 5,0. Зам. Тираж 5500 прим.

ЦІНА ДОГОВІРНА

Віддруковано з готових діапозитивів
у Жовківській друкарні видавництва Отців Василіян
«Місіонер». 80300, Львівська обл., м. Жовква,
вул. Василіянська, 8

Передруки і переклади дозволені за поданням джерела.
Редакція зберігає за собою право виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

©Журнал «Місіонар», 2012

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О, Божественне Серце Ісуса!
У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії усі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня як винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та в усіх намірах Апостольства молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішний день.

Пресвяті Серця Ісуса і Марії, спомагайте святу Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, заступники України, моліть Бога за нас!

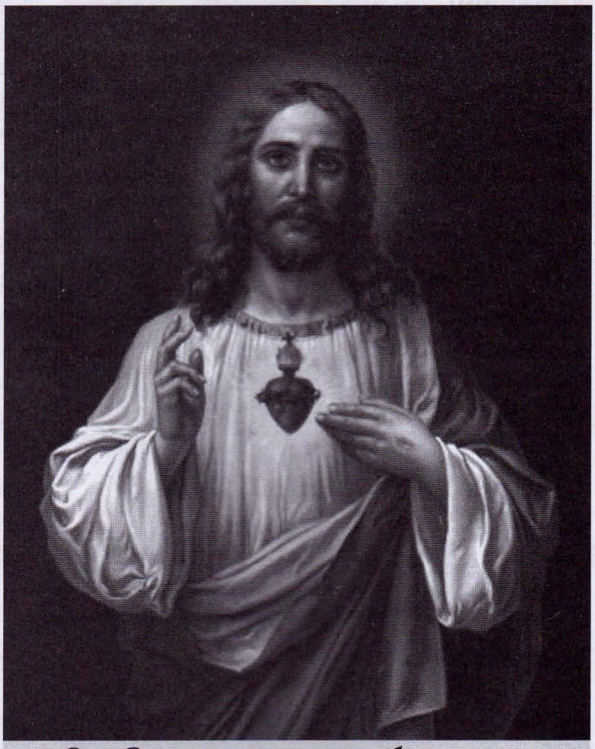

Ось Серце, що так полюбило нас...

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛЮТИЙ

(З благословення Святішого Отця)

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоб усі люди мали повний доступ до води та інших ресурсів, необхідних для щоденного життя.

МІСІЙНИЙ: Щоб Господь підтримував старання працівників служби охорони здоров'я найбільш убогих регіонів, що опікуються хворими і похилими віком.

МІСЦЕВИЙ: Щоб ченці та черниці сміливо свідчили Істину Христового Євангелія в нашому народі.

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ на березень

(З благословення Святішого Отця)

о. Христофор ГАНИНЕЦЬ,ЧСВВ

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоб у цілому світі був належно оцінений внесок жінок у розвиток суспільства.

Одна річ цінувати жінку як жінку, але інша річ боротися за гендерну рівність. Саме про це йтиме мова. Кажуть, що жінка –це унікальне поєднання зовнішньої беззахисності й великої внутрішньої сили. У нашій державі ця ознака, напевно ще подвоюється, через моральний негаразд, через насильство у сім'ях, через хвору економіку. Все це поволі руйнує жіночу душу. Як би там не було, але жінка завжди має залишатися жінкою, навіть, якщо і слабкою, і в тім її жіночність і краса. Відтоді як Ісус Христос привернув увагу людства до жінки і навчив поважати жінок, пройшло багато часу й відбулися зміни у свідомості суспільства. Сьогодні ООН (Організація Об'єднаних Націй) своєю Конвенцією про «Ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок», на мою думку, більше загострює проблему, намагаючись її вирішити. А саме тому, що пропагує думку, що жінки більш гнучкі, проявляють більше відповідальності і відвертості по відношенню до соціальних обставин, більше турботи виявляють до міжособових відносин. Це в свою чергу підштовхує слабшу половину до заміни ролей, до рішучих нежіночих кроків. Не потрібно багато дискутувати, щоб розуміти, що за Божим задумом жінка створена на допомогу чоловікові, як голові, а не навпаки, як це хоче нав'язати сучасний світ. Потрібно, радше, починати з того, що найбільше руйнує жіночу душу. Суспільство має обов'язок створити умови для спокійного закладення сім'ї, народження дитини у сім'ї,що складається з чоловіка і жінки, а не думати, щоб жінка стала якомога сильнішим лідером, щоб позмагалася за права з чоловіком і щоб про неї заговорив увесь світ. Це, грубо кажучи, – диявольська спокуса. І її найкраще допоможе подолати Посередниця людського роду – Богородиця Марія, яка своїм прикладом в усі часи вказує, як жінка має виконувати волю свого Творця, як має ставати берегинею роду і як її покора може піднести над сильними світу цього. «Ось я – слугиня Господня!». І нехай так станеться у нашому українському суспільстві й у всьому світі. ■

МІСІЙНИЙ: Щоб Святий Дух подавав витривалість тим, яких – особливо в Азії – утискають, переслідують і вбивають за ім'я Христове.

Як свідчать останні події, Христова Церква і далі страждає. Країною, де найбільше проливається християнська кров, є Північна Корея. Вона очолює десятку країн, де ці переслідування найсильніші. Також неспокійно є в Афганістані, Саудівській Аравії, Сомалі, Ірані, на Мальдівах, у Пакистані, в Узбекистані, в Судані.Найгіршим у Північної Кореї є те, що ця комуністична країна створила власну релігію імені свого засновника – Кім Ір Сена. Всі, хто вірить у якогось іншого бога, підпадають під переслідування. За різними оцінками, там біля 400 тисяч християн належать до підпільних спільнот, а близько 70 тисяч перебувають у концтаборах. Нігерія і Китай, як і раніше, вважаються державами, де християн катують і вбивають. Допомога світового товариства є мізерною й полягає тільки в інформативному захисті, конкретних дій не прослідковуємо вже роками. Але з ними Бог, «хай розуміють це народи». Він ніколи не покидає своїх дітей напризволяще. Християни мають надію: прийде час, коли за їхніми й за нашими молитвами «народ, що в темряві ходить», побачить Світло, покається у своїх помилках і прийме «Світло, що просвітлює і дає життя кожній людині». ■

МІСЦЕВИЙ: Щоб у нашому суспільстві розвивалися доброчинність і милосердя.

Люди, які допомагають іншим, зажди є прикладом для наслідування. Чутливість на людську біду, доброта, альтруїзм вписують таких людей в історію. Наскільки щиро й по-справжньому особа поривається до доброчинності й милосердя, це вже інше питання. Іноді може спонукати

якийсь випадок, іноді це данина моді, а іноді це, так би мовити, закладено в генах. Якщо говорити про наших вітчизняних доброчинців, то фактом є те, що можливостей наші багаті люди мають менше, зате щирість у них є більшою. Щоб не залізати кожній відомій людині в душу, й не догадуватися, з яких переконань вона жертвує десятину, нам, як християнам, варто, дякуючи за всякий дар, пам'ятати, що завжди будуть люди на землі, які потребуватимуть нашої допомоги й уваги. А якщо ми самі раптом матимемо змогу щось вділити, скажімо, дітям із дитячих будинків, то дізнаймося, чи справді вони потребують, наприклад, мішка картоплі чи ящика помаранчі. Це тому, що в наш час існує чимало благодійних фондів, тільки як прикриття для відмивання грошей… Переконуймося у чесній доброчинності безпосередньо на зустрічах з особами, яким допомагаємо, і тоді наша лепта буде корисною їм і заслугою для нас. ■

■ ПОКРОВИТЕЛЬ НА БЕРЕЗЕНЬ

ПРЕПОДОБНОМУЧЕНИЦЯ ЄВДОКІЯ

Євдокія († 120 або 160) – ранньохристиянська свята і мучениця зі Сирії, настоятелька монастиря, чудотворниця, зарублена мечем.

Свята Євдокія жила у місті Геліополі, що в Килисирії. Будучи дівчиною надзвичайної вроди, Євдокія жила розпусним життям. Якось Герман, настоятель чоловічого й жіночого монастирів, прибув до міста і заночував в одному домі. Вночі він довго молився і читав Святе Письмо про Божий суд і кару за гріхи. Голосне читання розбудило Євдокію, яка спала в сусідній кімнаті, і вона почала прислухатися до його слів…

Наступного дня вона покликала до себе Германа, після розмови з яким прийняла св. Хрещення, роздала свій маєток убогим і вступила до жіночого монастиря. Незабаром стала його настоятелькою. Бог прославив Євдокію великими чудами. Довідавшись про це, поганський управитель Геліополя – Вінкентій наказав зарубати її мечем. Покаянним життям після св. Хрещення прожила Євдокія 56 років, а мученицький вінець прийняла 120 року. ■

Пам'ять – 14 березня.

■ Преподобномучениця Євдокія

ПОСЛАННЯ СВЯТІШОГО ОТЦЯ З НАГОДИ XX ВСЕСВІТНЬОГО ДНЯ ХВОРОГО

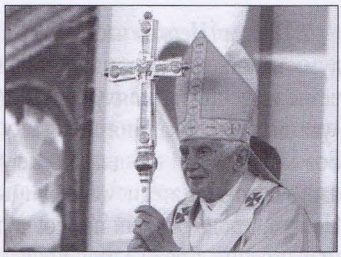

«Встань та іди, віра твоя спасла тебе»
(Лк. 17, 19)

Дорогі брати і сестри!

З нагоди Всесвітнього дня хворого, який відзначатимемо 11 лютого 2012 року, у свято Божої Матері з Лурда, я хотів би оновити свою духовну близькість з усіма хворими, що перебувають у лікарнях та інших оздоровчих закладах чи під опікою своїх сімей, і запевнити їх у турботі й любові до них усієї Церкви. Приймаючи зі щирістю й любов'ю кожне людське життя, і найперше слабке й хворе, християнин виражає важливий аспект свого євангельського свідчення, наслідуючи приклад Христа, який схилявся над матеріальними й духовними хворобами людини, щоб лікувати їх.

1. Цього року, упродовж якого готуємося до урочистого святкування Всесвітнього дня хворого, що відбудеться в Німеччині 11 лютого 2013 року й присвячене взірцевій постаті євангельського самарянина (пор. Лк. 10, 29–37), я хотів би наголосити на «таїнствах зцілення», тобто таїнстві покаяння (примирення), а також таїнстві єлеопомазання, яке досягає своєї природної повноти в Євхаристії.

Зустріч Ісуса з десятьма прокаженими, про яку йдеться в Євангелії від св. Луки (пор. Лк. 17, 11–19), і особливо слова, що їх Господь Христос промовляє до одного з них: «Встань, іди: віра твоя спасла тебе» (Лк. 17, 19), допомагають усвідомити важливість віри для осіб, котрі під тягарем страждань і хвороб наближаються до Господа. Зустріч із Ним дає їм змогу пересвідчитися в тому, що той, хто вірить, ніколи не самотній! Бог у Синові своєму ніколи не залишає нас наодинці з нашими тривогами й стражданнями, Він завжди перебуває з нами й допомагає нам їх переносити, бажаючи зцілити глибини наших сердець (пор. Мк. 2, 1–12).

Віра цього прокаженого, – який, тільки-но побачивши, що єдиний – на відміну від інших – видужав, одразу, сповнений подиву й радості, повернувся до Ісуса, щоб висловити Йому свою вдячність, – показує, що відновлення здоров'я є ознакою чогось цінішого, ніж звичайне одужання у фізичному сенсі, – є ознакою спасіння, яким Бог обдаровує нас через Ісуса Христа; про це свідчать слова Ісуса: "Віра твоя спасла тебе". Той, хто в стражданні та хворобі кличе Господа, може бути впевнений, що Бог завжди любитиме його, а любов Церкви, яка є продовженням у часі спасенного діла Христа, ніколи не підведе. Фізичне зцілення – це прояв глибшого спасіння, який показує, наскільки важливою для Христа є ціла людина, із її душею й тілом. Кожне таїнство виражає й робить дійсністю близькість самого Бога, який абсолютно безкорисливо «приходить до нас через матеріальні речі… Він використовує їх як інструмент для нашої зустрічі з Ним» (Проповідь під час Літургії з чином освячення мира, 1 квітня 2010 р.). «Так стає видимою єдність створіння й спасіння. Таїнства є виявом тілесності нашої віри, яка охоплює тіло й душу – всю людину» (Проповідь під час Літургії з чином освячення мира, 21 квітня 2011 р.).

Головним завданням Церкви, безумовно, є проповідування Царства Божого, «але якраз саме це проповідування має бути процесом зцілення: "щоб… лікувати скрушених серцем" (Іс. 61, 1)» (там само), відповідно до місії, покладеної на учнів Ісуса (пор. Лк. 9, 1–2; Мт. 10, 1, 5-14; Мр. 6, 7–13). Зв'язок між фізичним здоров'ям та відновленням зраненої душі допомагає нам ліпше зрозуміти «таїнства зцілення».

2. Пастирі Церкви часто зосереджували свої роздуми на таїнстві покаяння, оскільки воно має величезне значення на шляху християнського життя, бо «уся дієвість покаяння полягає у відновленні нам Божої благодаті і в з'єднанні нас у найбільшій приязні з Богом» (Катехизм Католицької Церкви, 1468). Церква, продовжуючи проповідувати прощення й примирення, про яке говорив Ісус, постійно заохочує людство до покаяння та віри в Євангеліє. Вона закликає словами апостола Павла: «Ми ж посли замість Христа, немовби сам Бог напоумлював через нас. Ми вас благаємо замість Христа: Примиріться з Богом!» (2 Кор. 5, 20). Ісус у своєму житті проповідував і утверджував як реальність милосердя Отця. Він прийшов не засуджувати, а пробачати й спасати, давати надію навіть тим, хто опинився в найглибшій темряві страждання й гріха, дарувати життя вічне; адже в таїнстві покаяння, завдяки «лікам сповіді», учинений гріх не перетворюється на відчай, а зустрічається з Любов'ю, яка прощає й змінює (пор. Іван Павло II. Післясинодальне апостольське повчання Reconciliatio et paenitentia, 31).

Бог, «багатий милосердям» (Еф. 2, 4), як батько з євангельської притчі (пор. Лк. 15, 11-32), не зачиняє серця перед жодним зі своїх дітей, а чекає на них, шукає їх, іде до них, коли вони, відмовившись від життя в спільноті, попадають у неволю самотності й відокремлення; кличе їх, щоб зібралися навколо Його столу й з радістю взяли участь у святкуванні прощення та примирення. І тоді момент страждання, у який може виникнути спокуса піддатися зневірі й розпачеві, перетвориться на благодатний час, котрий дасть змогу отямитися, замислитися над своїм життям – як це зробив блудний син із притчі – і, визнавши власні помилки та невдачі, затужити за Отцем і Його близькістю, та повернутися до Його Дому. Він, у своїй великій любові, завжди й скрізь стежить за нашим життям і чекає на нас, щоб кожній дитині, яка повертається до Нього, подарувати повне примирення та радість.

3. Читаючи Євангеліє, виразно бачимо, що Ісус завжди проявляв до хворих особливу прихильність. Він не тільки посилав своїх учнів, щоб зцілювали їхні рани (пор. Мт. 10, 8; Лк. 9, 2; 10, 9), а й встановив для них спеціальне таїнство – помазання хворих. Послання св. Якова свідчить про існування цього сакраментального дійства вже в першій християнській громаді (пор. 5, 14–16): через помазання недужих, яке супроводжує молитва священиків, уся Церква віддає хворих стражденному й прославленому Господові, щоб Він полегшив їхні страждання й спас їх, і закликає недужих духовно поєднатися зі стражданнями та смертю Христа, щоб у такий спосіб долучитися до творення добра для люду Божого.

У цьому таїнстві ми споглядаємо подвійну таємницю, а саме те, як Ісус драматичним чином опинився на Оливній горі, де Отець показав Йому дорогу страждань як найвищий акт любові, яку Він прийняв. У цю хвилину випробувань Христос виступає в ролі посередника, «переносячи на себе, беручи на себе страждання й муки світу, перетворюючи їх на волання до Бога, заносячи їх перед очі Бога та складаючи в Його руки, і тим самим доводячи до моменту відкуплення» (Lectio Divina. Зустріч з духовенством Рима 18 лютого 2010 р.). «Оливний сад – це також місце, звідки Він вознісся до Отця, а отже – місце відкуплення… Ця подвійна таємниця Оливної гори до того ж вічно "жива" в священних оліях Церкви… Олія – це ознака доброти Бога, яка торкається нас» (Проповідь під час Літургії з чином освячення мира, 1 квітня 2010 р.). У помазанні хворого олію – матерію таїнства – дано нам «як Божі ліки – як засіб, який у цю хвилину переконує нас у Його доброті, котрий має нас зміцнити й утішити, але який водночас, незалежно від хвороби, скеровує думку до кінцевого зцілення, до воскресіння (див. Як. 5, 14)» (там само).

Цьому таїнству сьогодні варто присвятити більше уваги як у богословських роздумах, так і в пастирському служінні серед хворих. Відповідне застосування змісту літургійних молитов, які можна використовувати в різних життєвих ситуаціях, пов'язаних із хворобою, а не тільки наприкінці життя (пор. Катехизм Католицької Церкви, 1514), указує на те, що помазання хворого не слід розглядати як таїнство меншої ваги, ніж інші. Уважне ставлення до хворих та пастирська тур-

бота про них є, з одного боку, знаками чуйності Бога до тих, хто страждає, а з іншого – дають духовну користь священикам і всій християнській спільноті, бо все, що робимо найменшому з братів, чинимо для самого Христа (пор. Мт. 25, 40).

4. Про «таїнства зцілення» св. Августин каже: «Бог зцілює всі твої слабкості. Будуть зцілені всі твої слабкості, не бійся… Лише дозволь Йому тебе вилікувати, не відштовхуй Його руки» (Пояснення псалма 102, 5: PL 36, 1319-1320). Це цінні інструменти Божої благодаті, які допомагають хворому максимально уподібнитися до таємниці смерті та воскресіння Христа. Говорячи про ці два таїнства, я хотів би наголосити на важливості Євхаристії. Коли її приймає хворий, вона надприродним чином змінює його: долучає того недужого, який спожив Тіло й Кров Христа, до жертви, котру Ісус склав Отцеві із самого себе для спасіння усіх. Усі представники церковної громади, особливо парафіяльних спільнот, повинні дбати про те, щоб ті особи, які за станом здоров'я або через свій вік не можуть відвідувати місць культу, мали змогу часто приступати до таїнства Євхаристії. Таким чином ці брати й сестри зможуть зміцнювати свій зв'язок із розп'ятим і воскреслим Христом та брати участь, жертвуючи з любові до Христа своїм життям, у місії Церкви. З цього погляду важливо, щоб священики, які виконують своє делікатне служіння в лікарнях, клініках і будинках для хворих, почувалися справжніми «"слугами хворих", знаменням і знаряддям Христового співчуття, яке повинно торкнутися кожної людини, яка зазнала страждання» (пор. Послання на XVIII Всесвітній день хворого, 22 листопада 2009 р.).

Уподібнення до пасхальної таємниці Христа, якого, зокрема, можна досягти, практикуючи духовне Причастя, набуває особливого значення, коли Євхаристію вділяють і приймають як останнє напуття (передсмертне Причастя). У цей момент життя ще чіткіше звучать слова Господа: «Хто тіло моє їсть і кров мою п'є, той живе життям вічним, і Я воскрешу його останнього дня» (Ів. 6, 54). Згідно з визначенням св. Ігнатія Антіохійського, Євхаристія – особливо як останнє напуття – це «ліки безсмертя, протиотрута від смерті» (Послання до ефесян, 20: PG 5, 661), таїнство переходу від смерті до життя, від цього світу до Отця, який чекає на всіх у небесному Єрусалимі.

5. Тема цього послання на XX Всесвітній день хворого («Встань, іди: віра твоя спасла тебе») також стосується наближення Року віри, який починається 11 жовтня 2012 року і буде чудовою й цінною нагодою наново відкрити для себе міць і красу віри, зробити її глибшою та навчитися свідчити про неї в щоденному житті (пор. Апостольське послання Porta Fidei, 11 жовтня 2011 р.). Закликаю хворих і стражденних завжди знаходити безпечну пристань у вірі, що живиться слуханням Божого Слова, особистою молитвою й таїнствами; водночас прошу пастирів завжди бути готовими уділити їх хворим. Нехай священики, на зразок Доброго Пастиря, будуть сповненими радості, уважними до найслабших, убогих і грішників провідниками довіреної їм пастви та показують усім цим людям нескінченне милосердя Бога, звертаючись до них зі словами втіхи й надії (див. Св. Августин. Epistola 95, 1: PL 33, 351-352).

Тим, хто працює у сфері охорони здоров'я, а також сім'ям, які бачать у своїх близьких стражденне обличчя Господа Ісуса, ще раз дякую від себе та від імені всієї Церкви, що завдяки професійним навичкам і мовчазній присутності, часто навіть не вимовляючи імені Христа, вони дуже конкретно свідчать про Нього (пор. Проповідь під час Літургії з чином освячення мира, 21 квітня 2011 р.).

До Марії, Матері Милосердя і Зцілення Хворих, підносимо наші довірливі погляди й засилаємо молитви; нехай Її материнське співчуття, яке відчувала, стоячи поряд із Сином, що вмирав на хресті, оточує й підтримує віру та надію кожної хворої й стражденної особи в процесі зцілення ран душі і тіла.

Усіх запевняю, що згадуватиму вас у молитвах, і вділяю кожному особливе Апостольське благословення. ■

Ватикан,
20 листопада 2011 року, свято Христа-Царя
+ ВЕНЕДИКТ XVI

Переклад "Католицького Оглядача"

ЄВАНГЕЛІЄ ВІД МАРКА

Франциск Перес Ерреро
Переклад з іспанської: о. Йосафат Коваль, ЧСВВ

Продовження,
Початок в ч. 1 за 2012 р.

Ідентичність Ісуса: розп'ятий Син Отця

Ісус є головним і постійним героєм всього євангельського оповідання. Говориться про Його вчення, Його чуда та Його призначення. У цьому представленні діяльності та призначення Ісуса завжди виникає дуже конкретне питання: хто Він, що так діє, живе та вмирає? Метою євангелиста є ніщо інше, як відповісти на це фундаментальне питання, поставлене багато разів в різних обставинах та різними людьми, що належали до різноманітних прошарків соціального та релігійного життя: селянами з Капернауму (Мр. 1, 27), книжниками, які спостерігали за зціленням паралітика (Мр. 2, 7), учнями, що були свідками втихомирення розбурханого моря (Мр. 4, 41), Іродом у його палаці (Мр. 6, 14-16), людьми з усієї Галилеї (Мр. 8, 27-28), синедріоном у Єрусалимі (Мр. 11, 27), первосвящеником (Мр. 14, 61), правителем Палестини (Мр. 15, 2) чи римськими солдатами (Мр. 15, 16-20. 39). В основі усього Євангелія лежить питання ідентичності Ісуса, питання, яке дає чіткий доктринальний і догматичний знак. Євангелист не каже: наслідуймо Ісуса, дивімося на приклад, що Він нам дає, приймімо Його моральні правила у нашому щоденному житті, допомагаймо бідним тощо, занадто не переймаючись ідентичністю Ісуса. Ні. Євангелист говорить якраз навпаки: важливим і вирішальним пунктом для віруючого є питання правдивої ідентичності Ісуса; від неї (ідентичності) залежить все інше; щоб наслідувати Його дорогу, спершу

■ **Пересопницьке Євангеліє. Титульна сторінка Євангелія від Марка. Близько 1556 р.**

потрібно правильно і належним чином пізнати Його правдиву ідентичність.

Але ким насправді є Ісус? Якою є Його правдива ідентичність? Хоча євангелист вже на самому початку на це натякає (Мр. 1, 1) і залишає проблиск цього натяку впродовж всього твору, ясно і точно ідентичність Ісуса представленау визнанні віри римськогосотника, який бачив смерть Розп'ятого: Чоловік цей справді був Син Божий (Мр. 15, 39). Простежмо, як сотник дійшов до цього визнання віри.

а) Літературний контекст визнання віри сотника

Словами римського сотника євангелист завершує коротку розповідь про смерть Ісуса (Мр. 15, 33-39), оповідання, що вражає своєю скромністю і контрастує з попередніми епізодами: якщо Ісус обмежився до мовчазного страждання, після трьох годин темряви Він єдиний, хто насправді діє, Його дія спричинює реакцію інших. На Його крик

про покинутість люди відповідають нерозумінням і глузуванням. Його смертний окрик також супроводжують дві реакції: перша – завіса храму роздерлася надвоє – це можемо вважати реакцією Бога (дієслово у пасивній формі); друга – визнання віри сотника – це реакція віруючого.

Цей зв'язок між смертним криком і визнанням віри сотника спричинив багато спекуляцій про природу цього крику. Враховуючи, що текст не пропонує жодного пояснення, найрозумнішим є залишити його так, як є, як останнє таємне об'явлення Ісуса у Євангелії. Сотник не потребує, як цього вимагали первосвященики і законовчителі (Мр 15, 32), дивитися на чудо, щоб увірувати. Для нього досить бачити спосіб, в який Ісус віддав духа (помер). На відміну від його товаришів, які очікували на прихід Іллі, йому не потрібно "бачити" нічого більше, щоб зробити висновок: "Чоловік цей справді був Син Божий".

б) Значення визнання віри сотника

Слова римського сотника не є для євангелиста звичайним коментарем якогось неупередженого свідка. Вони становлять кульмінаційну точку всього його твору, пропонуючи повну відповідь на питання про ідентичність Ісуса. Але яке ж конкретне значення цієї короткої фрази, яку можна класифікувати як "найглибшу та найвищуфразу всього Євангелія" (Е. Логмеєр)? Щоб його відкрити, потрібно мати на увазі, окрім літературного контексту, зокрема формулювання того ж контексту, формулювання, в якому стикаються, в найрішучіший спосіб, людський стан Ісуса і Його стан як Сина Божого.

Правдива людськість (людська природа) Ісуса. Представляючись як переконливий результат попереднього досвіду, набувши останнього та визначального елемента, визнання віри сотником починається із встановлення правдивої ідентичності Ісуса: Цей чоловік. Досвід служить для безпосереднього визначення Розп'ятого, в якому проявляються суто людські риси, що характеризують його існування. Це риси, якими євангелист завжди показує глибокий аспект, аж до представлення Ісуса у менш шанобливий спосіб, порівняно з іншими євангелистами. Як правдива людина, Ісус співчуває (Мр 1, 41), сердиться і сумує (Мр 3, 5), спить під час бурі (Мр 6, 6а), зітхає в глибині своєї істоти (Мр 8, 12), дивиться з любов'ю (Мр 10, 21), ігнорує час кінця цього світу (Мр 13, 32), відчуває страх і горе перед смертю (Мр 14, 33. 35), голосно висловлює свій досвід покинення Богом (Мр 15, 34) та помирає серед глузувань та образ (Мр 15, 37).

Це представлення Ісуса як людини, що сягає кульмінації в момент смерті, набуває особливої популярності у Марка, оскільки євангелист сповідує чітку дихотомічну концепцію Бога і людини: Велич Бога контрастує із слабкістю і моральною обмеженістю людини (Мр 7, 8; 8; 33; 10, 9. 27; 11, 30; 12, 14); Боже, є добре, тоді як людське, є погане. Так, отож, Ісус представлений як правдива людина тим, хто бачить людину у протиставленні з Богом. Проте, спостерігаємо, що євангелист використовує будь-яку можливість, щоб показати, що Ісус трансцендує – виходить за рамки звичайного буття людини: в той час як посланець звістує Царство Боже (Мр 1, 15); Його вчення перевищує повноваження юдейських законовчителів (Мр 1, 27); має владу оздоровляти з хвороби, з якої ніхто не зміг оздоровити (5, 25-29); він виганяє нечистих духів, перед якими Його учні були безсилими (Мр 9, 17-29); може заспокоювати розбурхані вітер і море (4, 41). Немає нічого дивного в тому, що Його спосіб говорити та діяти викликає захоплення, здивування і навіть шанобливий страх. Про унікальність Ісуса як людини вказує також звинувачення у "богохульстві", яке Йому приписують вже з самого початку Його супротивники (Мр 2, 7) і яке вкінці буде урочисто підтверджене первосвящеником перед всім Синедріоном (Мр 14, 64). Ісус є "богохуль-

ником" не тому, що вимовляє без пошани Боже ім'я, але тому, що, будучи людиною, діє так, як може діяти тільки Бог, не поважаючи радикальної відмінності між Богом і людиною.

Саме в контексті цієї унікальності Ісуса у Його способі діяльності якраз і проявляється титул Месія, який Петро Йому надає, є рівноцінний титулам "Син Давида" і "цар Ізраїля" (юдеїв), так як Син Чоловічий, що його використовує Ісус, який сам себе так називає. Титул "Месія" підкреслює єдиний зв'язок Ісуса з народом Ізраїля: Він є останнім Божим посланцем до цього народу, щоб здійснити, як есхатологічний цар і пророк, остаточне спасіння. Самовизначення "Син Чоловічий", що ніколи не приймає функцію проповідника, підкреслює єдиний зв'язок Ісуса зі всім людський родом, узагальнюючи три основні періоди своєї місійної діяльності: Його діяльність на землі (Мр 2, 18. 28), Його призначення смерті і воскресіння (Мр 8, 31; 9, 9. 12. 31; 10, 33. 45; 14, 21. 44) та Його славний другий прихід на кінець часів (Мр 8, 38; 13, 26; 14, 62).

Боже синівство Ісуса. Унікальність Ісуса як людини, спосіб діяння Якої зажди є з Богом, спричинює очікування в читача точної відповіді про Його відношення з Богом та Його правдиву ідентичність. Ця відповідь стає очевидною в другій частині визнання віри сотником, що представляє добре визначене літературне формулювання: Син Божий був. Дієслово ставиться вкінці, присудок залишається без визначального артикля і є сказано в минулому[1].

Ставлення в кінці поєднувального дієслова дозволяє поєднати у прямий і безпосередній спосіб терміни, що на перший погляд є непримиренні, підкреслюючи якнайрішучіше парадоксальність твердження: "цей чоловік" – "Син Божий".

Така стилістична конструкція дозволяє залишити твердження у невизначеній формі навіть тоді, коли думаємо про щось певне, тобто не "якийсь син Божий", але "Син Божий". Як часто підкреслюють фахівці синтаксису новозавітньої грецької мови, коли певні іменники-означення, що виступають як іменна частина складеного присудка, стоять перед дієсловом, не вимагають артикля. Відсутність арктикля могла також відповідати в бажанні підкреслити якісний аспект титулу. Вислів "Син Божий", таким чином застосований до Ісуса, не був, отож, якимсь простим титулом, який мав відношення до певної функції; скоріше стосувався більш інтимного стану буття Ісуса; що стосується Бога, Ісус справді був Його сином.

Формулювання дієслова в минулому ("був") вимагає ситуація, в якій перебував сотник: стоїть перед людиною, що віддала духа (померла) і його слова відображають оцінку минулого; поєднані зі смертю, висвітлюють і судять про минуле. Це не означає, що не мають значення також для теперішнього і майбутнього, але євангелист бажає підкреслити, що все раніше сказане про Ісуса відповідало Його станові (буттю) Сина Божого. Його земне життя було життям Сина Божого. Отож, що ж насправді означає бути "Сином Божим"? Як потрібно розуміти титул "Син Божий"?

Це є основне питання, що лежить в основі комплексної дискусії, піднесеної в останніх десятиліттях про христологію другого Євангелія. Вже відкинули спробу пояснювати титул "Син Божий" у Марка з геленістичної точки зору Theiosanêr (=божественна людина, з надзвичайною силою, владою), сьогодні намагаються використовувати старозавітнє поняття "сина" і "сина Божого", щоб уточнити, яке ж значення воно могло б мати у другому Євангелії. Базуючись на трьох основних текстах (Бут 22, 2: жертва Ісаака, єдиний улюблений син Авраама; Іс 42, 1: слуга Ягве, вибраний Богом, в якому Його уподобання; і Пс 2, 7: Месія, син Божий), різні автори висловлюються в двох

[1] Це все в оригінальному грецькому тексті.

різних напрямках: а) концепція "Син Божий" означатиме для одних не онтологічне відношення, але ставлення Ісуса до Богаз покорою і послухом, ставлення, що осягає своєї вершини в момент Його відкупительної (спокутної) смерті; б) концепція "Син Божий" відображатиме, для інших, терплячий характер (символ страждання) Його справжнього месіянства, щоб це не було законним, щоб зробити відмінність між титулами Месія-Цар і Син Божий; щодо першого, цей матиме лише нову конотацію.

Ці дві тенденції, що сьогодні переважають, пропонують цікаві дані, що дозволяють уточнити концепцію "Син Божий" у Марка. Проте надмірно додається старозавітнє використання цієї концепції, яке, здається, не відображає всієї сфери, яку обіймає цей титул в нашому Євангелії, де використовується лише у визначених обставинах і при вираженій діалектиці з іншими титулами, які давали Ісусові. Щоб довести це, вистачає короткої конфронтації між використання терміну "Месія" у визнанні віри Петра та використаннятерміну "Син Божий" у визнанні віри сотника.

Визнання віри Петра про месіанізм Ісуса закриває першу частину Євангелія і наступає після розповіді про надзвичайну діяльність Ісуса для народу з чудами, такими як помноження хлібів та риби. Діючи для народу, Ісус показує своє відношення до нього, і його називають титулом, що підкреслює це відношення. Існує зв'язок між способом маніфестації та способом визнання віри. Сподіваємося, що такий зв'язок існує також у визнанні віри сотника, яким Євангеліє досягає кульмінації. Який же тут є спосіб демонстрації? Як вже було підкреслено, визнання віри сотника відбувається у тісному зв'язку з тою ж особою Розп'ятого і його смертельним криком. Саме так треба сприймати вислів "Син Божий" – як специфічну природу Його особи, з Його особистою ідентичністю. Не йдеться про якийсь функціональний титул, це онтологічний титул, що виявляє Його унікальний статус Єдинородного Сина Божого і пояснює, більше, ніж Його місія, походження та початок Його особи. Цей титул тут не зустрічається на тому ж рівні, що "Месія" чи "Син Давида". Будь-яка спроба порівняння була б необґрунтованою. Тоді як один титул пояснює діяльність особи Ісуса, інший пояснює буття тієї ж особи. Тільки так буде об'явлено в повноті правдиву ідентичність Ісуса.

Факт, що ця ідентичність стає визнаною та ісповідуваною людиною лише в момент смерті Ісуса, означає, що лише призначення Ісуса дозволяє зрозуміти в повноті його Боже синівство, синівство, що включає в основу послух і любов. Лише у відкупительній смерті Ісуса можливо спостерегти його повний послух задумам Отця і Його безмежну любов до Нього і до всього людського роду. Його смерть на хресті є передовсім і перш за все таїнством послуху і любові, так як належить до Його стану Божого Сина.

Це досконало пояснюють численні накази мовчати, якими у Марка завершуються багато епізодів, що претендують на те , щоб завчасно розкрити таїнство особи Ісуса (Мр 1, 25. 34. 43-45; 3, 12; 5, 43; 7, 36; 8, 26. 30; 9, 9). Це є те, що називаємо, не дуже вдало, "месіянською таємницею" у Марка. Але більше, ніж про месіянську таємницю говоримо про "таємницю Божого синівство Ісуса", поясненням якої – дуже різноманітним–переймалися в минулому столітті. Проте, можливо, що така таємниця відображає історичні дані (Ісус діяв так, щоб уникнути сумнівів і фальшивих висновків про Його особу). Євангелист використовує літературну техніку, щоб підкреслити щось дуже важливе: лише в смерті Ісуса повністю розкривається стан Сина Божого; саме у ній жертвується все, що може привести до відповідного розуміння особи Ісуса. ■

(далі буде)

ЛІТУРГІЄЮ КРОК ЗА КРОКОМ

ієрд. Андрей ПАВЛИШИН, ЧСВВ

Продовження,
Початок в ч. 1 за 2012 р.

Минулого разу ми розглядали першу частину Божественної Літургії – проскомидію, а тепер ми будемо говорити про іншу її частину –Літургію Слова, або, по-іншому, Оглашенних.

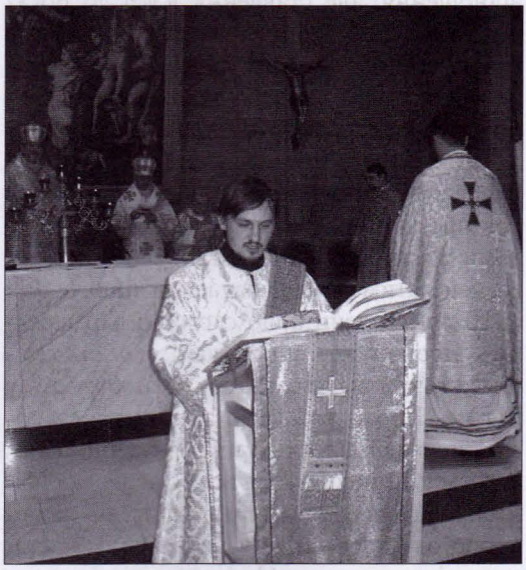

■ Літургія слова

У сиву давнину при другій частині літургії дозволено було знаходитись у храмі разом з християнами також і оглашенним (тобто, тим, що бажали стати християнами). Є певні згадки, що ними могли бути навіть іновірці: язичники, юдеї, і єретики. Проте, зазначу, будучи у храмі, вони мали своє окреме місце перебування – притвір. Притвір, або нартекс, що походить від пізньогрецького слова νάρθηξ– шкатулка, скринька –це у візантійській і християнській архітектурі – крите передсіння при передній стіні храму. Призначений передусім для катехуменів і покутників. Коли диякон взивав: «Оглашенні, вийдіть!», – то вони покидали притвір і виходили з храму. Лише частково їм дозволено було брати участь у Літургії, щоб «оглашатися», тобто, мати можливість навчатись християнської віри. Саме від цього і пішла назва оглашенних. Ця частина, крім певних молитов, які священик потиху відчитував коло вівтаря, ще включає: одну велику і дві малі ектенії, антифони, пісню «Єдинородний Сину» (можливі «Блаженства»), Малий Вхід з Євангелієм, пісню«Святий Боже», читання апостольських Послань і Діянь та безпосередньо читання Євангелія, сугубу ектенію і молитви за оглашенних.

Сама Літургія Оглашенних відображає ті діла Ісуса, які він чинив від свого народження і до страстей задля нашого спасіння. Тут також є згадки і старозавітні, в яких Бог вже заздалегідь готував людство до приходу Христа.

По-іншому ця частина Служби Божої називається Літургією Слова (як тепер її прийнято називати), бо центром цієї частини є читання Св. Письма – Євангелія– Слова Божого.

Цю частину Літургії не установив Ісус Христос, але апостоли запозичили в євреїв порядок її відправи в синагогах. Служили Літургію Слова і Літургію Жертви окремо. У IV ст. паломниця Етерія розповідає, що в одній церкві служили Літургію Слова, тоді йшли до іншої, материньої, на Літургію Жертви. Сама Літургія – це була величава процесія.

По завершенні Проскомидії священик відчиняв царські двері, що має свою символічне пояснення: це відчинилось небо в час народження Христа, і ангели величавими

піснями прославляли Бога, звіщаючи пастухам про народження Месії. Місцями побутує інша традиція, що двері залишаються зачиненими, а відслонюють завісу, до входу з Євангелієм. По цьому диякон (або священик, якщо нема диякона) проводить кадження, творячи пахучий дим – фіміам. Найперше обкаджує святий престіл, віддаючи цим шану самому Ісусові Христові. Престіл символізує не лише його гріб, але і престол слави. Далі обкаджує горне сідали ще, всі ікони у святилищі, тим самим віддаючи пошану святим, що зображені на них. На завершення обкаджує вірних і церкву, цим вказуючи на присутність Святого Духа та розлиття його благодаті. Фіміам – це також пригадка вірним, щоб залишили свої буденні думки і піднесли їх до Господа, разом зі своїми молитвами, що, як пахучий дим фіміаму, підносяться до неба.

Тепер, щоб вам було краще зрозуміло, вважаю за потрібне дещо пояснити про диякона. В обов'язки диякона входить співслужіння єпископам та ієреям при уділенні ними святих Таїнств, здійсненні богослужінь. Той, хто до прийняття сану диякона прийняв постриг у монашество, називається «ієродиякон», а хто прийняв святе Таїнство Шлюбу до прийняття сану диякона,–«білий» священик у сані диякона (одружений клірик). «Протодиякон» – старший серед одружених дияконів по чину, а серед ченців-дияконів таким є «архідиякон». Монах, коли прийняв схиму і є дияконом, називається «схиєродиякон». У диякона є свій літургічний одяг: стихар, орар і нарукавники (поручі). Стихар диякона – це довгий одяг із широкими рукавами, з розрізами від пахв до низу, скріпленими ґудзиками. Стихар одягає дияконом поверх підрясника чи габіта (монаший одяг). Стихар символізує одяг спасіння, і шиють його зі спеціальної церковної тканини. Орар – довга вузька стрічка через плечі з парчевої або іншої кольорової тканини. Орар символізує ангельські крила, а сам диякон ніби уподібнюється ангелові чи херувимові, готовому виконувати волю Божу. Крім того, орар є символічним зображенням благодатних дарувань диякона як священнослужителя.

Священик разом з дияконом, приступивши перед святий престол, розпочинають другу частину Літургії, створивши три поклони, вони починають молитву «Царю Небесний», далі «Слава во вишніх Богу і на землі мир в людях благовоління» (двічі), саме ці слова, що стали молитвою, почули бідні вівчарі у часі Різдва Господнього, так Небо вітало втілення Боже. «Господи, губи мої відкрий, і уста мої сповістять хвалу твою» – це наступна молитва, яка пригадує священнослужителям, що неможливо прославляти Бога, якщо сам Бог не навчить це робити правильно, всім своїм серцем і душею.

Тоді цілують: ієрей – св. Євангеліє, а диякон – св. трапезу, тобто престол. По цьому між священиком і дияконом починається молитовний діалог, з давніх часів він не змінився. Диякон, піднявши правою рукою орар, закликає до священика: «Час служити Господеві, владико, благослови». Ієрей, знаменуючи його хрестом, мовить: «Благословен Бог наш завжди, нині і повсякчас, і навіки вічні». Цими словами підводить до розуміння всемогутності Божої, вказує на те, що слава Божа простягається крізь час, вона немає ні початку, ні кінця. Після цього діалогу диякон звертається до священика з проханням: «Помолися за мене, владико», – немов усвідомлюючи всесильність і святість Божу. Тому він і звертається до ієрея з цим проханням, бо недостойний приступати до звершення цього дійства як грішна людина. Священик Господній відповідає: «Нехай направить Господь стопи твої», але диякон і далі наполягає: «Пом'яни мене, владико святий». Ієрей, благословляючи: «Нехай пом'яне тебе Господь Бог в царстві своїм завжди, нині і повсякчас, і навіки ві-

ків». Одержавши в запоруку благословення, диякон відповідає: «Амінь», – і, виходячи зі святилища, стає перед царськими дверима, де робить три поклони, мовивши: «Господи, губи мої відкрий і уста мої сповістять хвалу Твою». Тепер диякон готовий приступити до служіння Господеві, взиваючи: «Благослови, владико!», – а ієрей бере Святе Євангеліє, розпочинаючи: «Благословенне царство Отця і Сина, і Святого Духа, нині і повсякчас, і навіки вічні». З цими словами священик робить святою книгою знак хреста, не лише для того, щоб благословити справу, але по волі Спасителя, що заповів робити це на подячний спомин його життя і хресної смерті. Саме це дійство має своє містичне значення, ці рухи і слова вказують на важливу суть, що сам Христос-Євангеліє, відкриває всім присутнім Царство в Пресвятій Тройці, прославляючи одного Бога в трьох особах, а творення знаку хреста книгою – це немов ключ, що відкриває небесні двері. Ісус повчав нас, що ніхто не приходить до Отця, як тільки через нього, а коли він приходить, то Царство Боже наблизилось. Це таїнство, що неможливо пізнати розумом людини, воно пізнається нашою вірою в Пресвяту Тройцю, яку прославляє вся Церква. Народ це все усвідомлює і погоджується з цим, проголошуючи: «Амінь».

«Амінь» – це єврейське слово, що має значення: «Нехай так буде», а іноді має значення печаті, що не підлягає зміні. Цим словом завершуються всі наші молитви, та й Ісус вживав це слово, а особливо тоді, коли вказував на щось важливе: «Амінь, амінь».

Після цього диякон розпочинає Велику або Мирну єктенію.

Єктенія вказує спільноті вірних, про що потрібно молитись Церкві, бо Літургія є не лише спомин Христового діла спасіння, але й звернення до Бога з різними проханнями і нуждами.

Саме слово єктенія є грецьке (ἑκτεις – протяжний, наполегливий, напружений). Це певний настрій молитви, що поєднує у собі прохання. Називається великою або мирною; великою – бо має у собі найбільше прохань – 12, а мирною – бо починається проханням про мир.

Далі, вважаю, було б доречно розібрати ширше ці виголоси:

«В мирі Господеві помолімся». Цей виголос спонукає нас молитись про мир, щоб ми залишили всі свої турботи щоденні, примирились з ближніми, щоб ми піднесли свої думки до Бога й почали молитись. Мир є досить важливий для духовного і молитовного життя, бо і сам Христос закликає нас до примирення: «… коли принесеш ти до жертовника свій дар, та тут згадаєш, що брат твій щось має на тебе, залиши отут дар свій перед жертовником, і піди, примирись перше з братом своїм, і тоді повертайся, і принось свою жертву» (Мт. 5:23-24).

«За мир з висот і спасіння душ наших – Господеві помолімся». У другому проханні ми просимо у Бога про мир для наших душ і їх спасіння, але цей мир із спасінням приходить до нас із висот від самого Бога, це не просто мир, але мир з самим Богом. Сам Господь бажає, щоб ми примирились з ним, бо саме так може статись наше спасіння, бо саме Його ласка нам так конче потрібна для спасіння.

«За мир всього світу, добрий стан св. Божих Церков і з'єднання всіх Господеві помолімся». Тут ми прохаємо Бога за мир на цілій Землі і за всі церковні громади, щоб вони в єдності славили Бога. Це прохання має важливе значення, бо ним ми просимо охоронити Церкву від Сатани, що є батьком розколу.

«За св. храм цей і тих, що з вірою, побожністю і страхом Божим входять до нього, Господеві помолімся». Це прошення звертає нашу увагу до церкви, в яку ми ходимо, і як це ми чинимо, а також просимо

у Бога, щоб це чинити правильно, згідно з Його волею, як і те, щоб він опікувався цією громадою.

«За святішого вселенського Архиєрея нашого (ім'я), Папу Римського, і за блаженнішого Патріарха нашого (ім'я), і за преосвященнішого Митрополита нашого Кир (ім'я), і боголюбивого Єпископа нашого Кир (ім'я), чесне пресвітерство, у Христі дияконство, за ввесь причет і людей, Господеві помолімся». Це прохання ми складаємо за церковну ієрархію, щоб вона добре рядила церквою і навчала згідно з вченням Христовим, не допускаючи всякої єресі чи відступництва. Саме Святе Писання нас повчає молитись за настоятелів своїх, щоб Бог уділяв їм потрібні ласки потрібні для служіння Богу і людям.

«За богобережений народ наш, за правління і все військо Господеві помолімся». В цьому проханні ми молимось за цивільну владу, оскільки, від неї залежить добробут і безпека населення.

«За місто це (або: село, святу обитель цю), і за всяке місто, країну і за тих, що вірою живуть в них, Господеві помолімся». Цей виголос звертає нас як до певної території, де відправляється Літургія, так і до світу в цілому. Тут добре звернути увагу на те, що богослужіння відправляється найперше за осіб, що живуть з вірою, будучи практикуючими християнами.

«За добре поліття (погоду), за врожай плодів земних і часи мирні, Господеві помолімся». Церква добре пам'ятає, що людям потрібно харчуватись, тому просить у Бога всього потрібного для життя вірних.

«За тих, що плавають, подорожують, за недужих, страдаючих, полонених і за спасіння їх Господеві помолімся». Спільнота вірних, тобто Церква, пам'ятає у своїх молитвах і тих, хто зараз не присутній, але бажав би бути на молитві у спільноті, тому спогадує їх, вказуючи, через які причини вони не могли долучитись.

«Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю». Тут диякон звертає думки вірних до того, що саме Бог є правдивим заступником, спасителем, і охоронцем, як і на те, що ми спасаємось милосердям Його, а не своїми ділами.

Після кожного виголосу диякона вірні відповідають:«Господи, помилуй». Молитва ця є досить давня і простягається на цілу Церкву, незважаючи на обряд. Ця молитва включає в себе глибоке значення, вона багатократно підкреслює, що все добро, яке ми посідаємо, є ласкою від Бога. Прийшли ми у світ з порожніми руками, так його і покинемо, а те, що ми одержали, дане нам Богом.

«Пресвяту, пречисту, преблагословенну, славну Владичицю нашу Богородицю і приснодіву Марію, з усіма святими пом'янувши, самі себе, і один одного, і все життя наше Христу Богові віддаймо». На саме завершення ми спогадуємо Богородицю з усіма святими, прохаючи їх заопікуватись нами перед Господом, щоб вони заступались своїми молитвами за нас. Як найвищий вияв довіри і любові до Бога, ми поручаємось беззастережно в Його святі руки, а вся громада вірних голосно взиває: «Тобі Господи». Це ми чинимо згідно з повчанням апостола Петра:«душі свої віддавати в доброчинство Йому, як Створителю вірному» (І Пт. 4,19).

Священик завершує всі прохання: «Бо Тобі належить усяка слава, честь і поклоніння, Отцю, і Сину, і Святому Духові, нині і повсякчас, і на віки вічні», – немов ставить крапку своїм потвердженням, що чинимо добре все на славу Божу, як і те, що все почуте Богом. Люди, що моляться, мають свої прогрішення, що є перепоною, щоб бути почутими, але цар Давид запевняє:«Не нам, Господи, не нам, але Йменню Своєму дай славу за милість Твою…» (Пс. 113:9), що заспокоює народ, який виголошує: «Амінь». ■

(далі буде)

СВЯТА ЛІТУРГІЯ
ЯК НАЙВАЖЛИВІША СПІЛЬНА МОЛИТВА ХРИСТИЯН

о. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ

Християнам відомо, що у Вселенській Церкві вони творять немовби одну духовну родину, добрим і дбайливим батьком якої є сам Господь. Душею їхнього християнського життя є молитва, зокрема спільна, тобто літургійна. Коли молимося, то в такий спосіб віднаходимо нашого Творця, залишивши себе зі своїми турботами. І заодно ототожнюємо особисту волю із волею всемогутнього Бога…

Як довідуємося, релігія полягає не лишень в діях, суто зовнішнього плану (богослужбових обрядах, молитвах і т. д.), а передусім – у внутрішньому пориві людини до Господа, стремлінні розуму й серця. Виражається релігія через нашу внутрішню поведінку, душевну настанову. І людська особа стоїть на межі двох світів: матеріального та духовного, складається з тіла й душі. Завдяки цьому її душевна настанова та внутрішні пориви не можуть обійтися без зовнішнього вираження у молитвах, різних обрядах тощо. Отже, наявні релігійні обряди мають, зокрема, виховне значення – будити в безсмертних душах релігійне почуття. Під час принесення жертви Божеству основне питання полягає в тому, яким саме способом і наскільки дії людини (молитви, обряди), служать певними знаками й символами, що виражають її душевні настрої.

До однієї з найкращих здатностей людини також належить і спроможність щось давати іншому, приносити в дар. Подібні дії людей звеличують і є вільним виявом любові. Нам не раз досить приємно подарувати комусь щонебудь про себе на довгу згадку.

В усі часи і в кожній країні релігійні люди приносили дари своїм так званим богам (придуманим чи міфічним). Бачимо, що на їхню честь нехристияни приносили до визначених місць найперші плоди нового врожаю, найкращу худобу… Цим вони виражали вдячність за те, що їм давалось з неба, як гадали у древності. У різноманітних релігіях, теж і в найбільш примітивних, стрічаємо зворушливі зусилля досягти Всевишнього для отримання від Нього прощення і захисту. Жертвоприношення не раз бувають егоїстичні та лицемірні. Релігійне почуття стає сильнішим навіть від батьківської любові. Іноді доходить також і до того, що свою дитину кидають над палаючим вогнищем на руки бронзового ідола. Жахливі спотворення релігійного почуття, позбавлені істинного Божого проводу. В декотрих африканських племенах у час бурі, що в них вважається виявом гніву богів, воїни калічать собі ноги мечами. Заодно вони збирають власну кров, плещучи нею в бік небес з таким криком: «Прости мені! Я винен!». На Далекому Сході фанатики кидалися під колісниці ідолів, запряжені слонами, добровільно приносячи себе таким чином у жертву. Греки з римлянами теж приносили міфічним богам численні жертви: зброю, фрукти, пахощі. Вбивали так само кіз, свиней, овець… На честь кумирів відбувалися багаті бенкети. Люд вважав, що самі боги неначе з'їдають при цьому їхню пайку. Серед цих спотворень все-таки знаходимо зусилля древніх наблизитися якось до Божества. Але завжди існувала одна проблема: чи жертва подобалась Могутньому. Ніякий поганський народ не міг знати, чи ці всі його жертви досягали кінцевої мети…

Справжнє жертвоприношення мусить виходити із серця. Принесений дар може бути незначний, проте його цінність – у вираженні при цьому любові. Все залежить від щирості, бо у протилежному випадку принесена жертва буде облудою чи лицемірством.

Зі Святого Писання довідуємося також і про жертвоприношення ізраїльського народу. Перед тим, як вийти з Єгипту, Мойсей звелів одноплемінникам позабивати ягнят-первістків, намастити двері їхньою кров'ю, споживати принесену жертву в родині, готуючись у дорогу. Вночі смерть перейшлась по єгипетських родинах, де Божий народ жив у неволі. У родинах гнобителів померли первістки, однак будинки євреїв, помічені кров'ю ягняти, принесеного в жертву, не зазнали шкоди. Кривава ніч була подією визволення. Слово «пасха», що значить «Бог прийшов і визволив свій народ», залишилося у всесвітній історії пов'язаним із цим нічним випадком, який символізував правдиве визволення, що мав здійснити Ісус Христос своєю смертю й воскресінням. На спогадування цієї події ізраїльський народ щороку жертвував пасхальне ягня. Кожна родина приносила до храму ягня, яке в той рік народилося. І священики, зібравши його кров, виливали її довкола жертовника. Частину ягняти спалювали на жертовнику, а решту повертали власникові для пасхальної трапези.

Саме за такою пасхальною трапезою Спаситель звістив своїм апостолам, що замість усіх тих пасхальних ягнят Він тепер приносить у жертву самого себе. Син Господній став жертвою за всіх людей. За них умираючи та визволяючи їх з неволі зла і гріха, Ісус установив Безкровну Жертву християнської релігії. Лиш Він як Господь, Друга Особа Пресвятої Трійці, є водночас справжнім «Агнцем Божим», за висловом Івана Христителя.

Христос не зупинився перед хресною жертвою, дав нам найвищий вияв любові. Щоразу, дивлячись на святе Розп'яття, розуміємо добре, що Бог – це неоманлива Любов. Бо ж здійснив Ісус нове та вирішальне жертвоприношення, зробившись жертвою заступництва за людський рід. Жертвою, устократ вищою, ніж разом узяті телята, ягнята, барани тощо. Маємо тут поєднання людства із Всевишнім, зцілення роз'єднання.

На Тайній Вечері і від того часу на кожній Божественній Літургії Ісус Христос за посередництвом своїх священиків-душпастирів приносить себе в жертву. Принесення Жертви, здійсненої за пасхальним столом, буде продовжуватися протягом віків, адже Спаситель мовив, аби чинити це на згадку про Нього. Цим і встановлено християнську Літургію.

Жертву на хресті було довершено раз і назавжди. Не треба її починати заново. Проте протягом багатьох літ священики в Церкві продовжуватимуть діло Ісуса Христа – Священика, який приносить жертву. Хліб із вином вибрані для цього через те, що є вони чи не основними продуктами людського харчування і ніби виражають його життєву суть.

Варто, щоб ми самі підтверджували у світі це єдине принесення жертви – беручи участь у принесенні тієї Єдиної Жертви. Без такої людської участі Христова Жертва буде недієва, незавершена, коли її не доповнюють і не підписуються під нею всі Спасові послідовники.

Задля спасіння людини, Божого творіння, Ісус Христос поставив перед очима людей власну смертну Жертву скрізь і назавше. Служба Божа – це своєрідна Голгота, яка повсякчас до нас вертається, щоб у кожного була можливість прийти на неї, подібно як колись апостоли були на Тайній Вечері. На видному звідусіль хресті на горі Спаситель, цей добрий Пастир, став у добровільний спосіб спокутною жертвою за гріхи людей.

Відправляти Божественну Літургію – справа Церкви Христа. До неї теж належить навіки продовжувати приношення Христової Жертви і водночас роздавання Його Пресвятих Тіла та Крові.

Центром культу (богопочитання) у Вселенській Церкві є Пресвята Євхаристія. Вона, як бачимо, довершується саме на Службі Божій. Тому без св. Літургії немає Євхаристії, Причастя… Свята Літургія – це найсвятіше, найважливіше та найцінніше, що отримала Господня Церква, адже це – повторення Іс-

усової Жертви на хресному дереві безкровним способом...

Варто теж зазначити, що назва «Літургія» походить із грецької мови, від слова «Лейтургія», котре є поєднанням ось цих двох: «лейтос», тобто «всенародний», «публічний», «приналежний до народу», та «ергон» – «діло», «вчинок», «повинність», «служба». І в нашій східній Літургії віднаходимо цілу історію спасіння людського роду, а також усі головні істини святої християнської віри. Багато разів прославляється в ній Пресвята Трійця, звеличується втілення Христа-Спасителя, приймаємо безцінну Пресвяту Євхаристію. Згадуємо, отже, на Службі Божій, оспівуючи, культ Діви Марії, ангелів зі святими. Не залишаємо поза увагою й душі померлих і молимося теж за церковну та цивільну владу.

А наостанок ще таке. При вході до одного храму знаходилась таблиця, де було написано, як саме треба християнським душам прославляти Всевишнього в церкві:

Будь мовчазним.
Будь задуманим.
Будь побожним, бо це Дім Господній.
Перед відправою промовляй до Бога.
Під час відправи хай Бог промовляє до тебе.
Після богослужби розмовляйте між собою... ■

ЩОДЕННА МОЛИТВА З ЧИТАННЯМ СВЯТОГО ПИСЬМА В СІМ'Ї

У рамках підготовки до святкування 1025-ліття Хрещення Руси-України

о. Тарас БАРЩЕВСЬКИЙ

Початок: неділя 27 листопада 2011 року – на початок Різдвяного посту.

Закінчення: 28 липня 2013 року – в Празник Святого Володимира Великого.

Зміст:

Запропоновано до прочитання увесь Новий Завіт і вибрані уривки Старого Завіту. Новий Завіт будемо читати послідовно, від Євангелія від Матея до книги Одкровення, а Старий Завіт – теж у послідовності книг – однак тільки вибрані уривки, за винятком Псалмів, які будемо читати кожного дня.

Вибір текстів:

Тексти Старого Завіту вибрані з огляду на Історію спасіння, так щоб подати усі її найважливіші моменти. Уривки з Історії спасіння доповнені уривками, які читаються в нас згідно з паремійником, так що протягом оцих 610 днів прочитаємо усі уривки СЗ, які наша літургія пропонує.

Усі посилання на Святе Письмо зроблені відповідно до Святого Письма Старого та Нового Завіту у перекладі о. Івана Хоменка.

Структура ЩОДЕННОЇ МОЛИТВИ З ЧИТАННЯМ СВЯТОГО ПИСЬМА У СІМ'Ї

1. Вступні молитви
1) Молитва до Святого Духа
2) Трисвяте
3) Славослов'я
4) Молитва до Пресвятої Трійці
5) Господня молитва
6) Прийдіте, поклонімся

2. Псалом*

3. Молитва перед читанням Святого Письма

4. Читання з Старого Завіту*

5. Читання з Нового Завіту*

6. [Застанова]

7. Кінцеві молитви
1) Покаянна молитва
2) Молитви до Пресвятої Богоматері
3) Молитва до ангелів
4) Молитва до всіх святих
5) Величання Пресвятої Трійці
6) Митарева молитва

- *У часі Великого посту*
- *Від Великодня до Вознесіння*

ЩОДЕННА МОЛИТВА З ЧИТАННЯМ СВЯТОГО ПИСЬМА

В ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь. (3 рази). Молитвами святих Отців наших, Господи Ісусе Христе, Боже наш, помилуй нас. Амінь.

Молитва до Святого Духа

Царю небесний, утішителю, Душе істини, що всюди єси і все наповняєш, скарбе дібр і життя подателю, прийди і вселися в нас, і очисти нас від усякої скверни, і спаси, Благий, душі наші.

Трисвяте

Святий Боже, святий Кріпкий, святий Безсмертний, помилуй нас (Зрази).

Славослов'я

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові, і нині і повсякчас, і на віки вічні. Амінь.

Молитва до Пресвятої Тройці

Пресвята Тройце, помилуй нас; Господи, очисти гріхи наші; Владико, прости беззаконня наші; Святий, посіти і зціли немочі наші імени твого ради.

Господи, помилуй (3 рази).

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові, і нині і повсякчас, і на віки вічні. Амінь.

Господня молитва

Отче наш, що єси на небесах, нехай святиться ім'я твоє, нехай прийде царство твоє, нехай буде воля твоя, як на небі, так і на землі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні, і прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим, і не введи нас у спокусу, але визволи нас від лукавого.

Бо твоє є царство, і сила, і слава, Отця, і Сина, і Святого Духа, нині і повсякчас, і на віки вічні. Амінь.

Господи, помилуй (12разів).

Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові, і нині і повсякчас, і на віки вічні. Амінь.

Прийдіте, поклонімся

Прийдіте, поклонімся Цареві нашому Богу. Прийдіте, поклонімся Христові, Цареві нашому Богу. Прийдіте, поклонімся і припадім до самого Господа Ісуса Христа, Царя і Бога нашого.

ПСАЛОМ*

Молитва перед читанням Святого Письма

Засвіти в серцях наших, чоловіколюбче Владико, нетлінне світло Твого богопізнання і відкрий очі нашого ума, щоб ми розуміли Твої євангельські проповідування. Вклади в нас і страх блаженних Твоїх заповідей, щоб ми, перемігши всі тілесні похоті, провадили духовне життя, думаючи і діючи все, що угодне Тобі, бо Ти є просвічення душ і тіл наших, Христе Боже, і Тобі славу віддаємо з безначальним Твоїм Отцем, і пресвятим і благим і животворящим Твоїм Духом, нині і повсякчас, і на віки вічні. Амінь.

ЧИТАННЯ З СТАРОГО ЗАВІТУ*

ЧИТАННЯ З НОВОГО ЗАВІТУ*

[Застанова]

Покаянна молитва

Ослаби, прости, відпусти, Боже, прогрішення наші, вольні і невольні, що в слові і в ділі, свідомі і несвідомі, що в думці й у помислі, що вдень і вночі – все нам прости, бо Ти благий і чоловіколюбець.

** Згідно з планом щоденної молитви з читанням Святого Письма в сім'ї.*

Молитви до Пресвятої Богородиці

Богородице Діво, радуйся, благодатна Маріє, Господь з Тобою. Благословенна Ти між жінками і благословенний плід лона Твого, бо Ти породила Христа Спаса, Ізбавителя душ наших.

Достойно є воістину величати блаженною Тебе, Богородицю, присноблаженну, і пренепорочну, і Матір Бога нашого. Чеснішу від херувимів і незрівнянно славнішу від серафимів, що без зотління Бога Слово породила, сущу Богородицю, Тебе величаємо.

Під Твою милість прибігаємо, Богородице Діво, молитвами нашими в скорботах не погорди, але від бід ізбав нас, єдина чиста і благословенна.

Преславна приснодіво Богородице, прийми молитви наші і донеси їх Синові Твоєму і Богові нашому, щоб спас задля Тебе душі наші.

Молитва до ангелів

Всі небесні сили, святі ангели й архангели, моліть Бога за нас, грішних.

Молитва до всіх святих

Святі славні і всехвальні апостоли, пророки, мученики і всі святі, моліть Бога за нас, грішних.

Величання Пресвятої Тройці

Упование нам – Отець, прибіжище наше – Син, і покровитель нам – Дух Святий. Тройце Свята, Боже наш, слава Тобі.

Митарева молитва

Боже, милостивий будь мені, грішному (грішній).

Боже, очисти мої гріхи і помилуй мене.

Без числа нагрішив (нагрішила) я, Господи, прости мені.

В ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь (Зрази).

** У часі Великого посту (чотиридесятниці) мовимо цю покаянну молитву з поклонами:*

Молитва святого Єфрема

Господи і Владико життя мого, дух млявости, недбайливости, владолюбства й пустослів'я віджени від мене. Доземний поклін.

Дух же доброчесности і смиренномудрія, терпіння й любови даруй мені, недостойному рабові Твоєму (недостойній рабі Твоїй). Доземний поклін.

Так, Господи царю, дай мені зріти мої прогрішення і не осуджувати брата мого, бо Ти благословен єси на віки віків. Амінь. Доземний поклін.

Після цього 12 малих поклонів, молячись:

Боже, милостивий будь мені, грішному (грішній).

Боже, очисти мої гріхи і помилуй мене.

Без числа нагрішив (нагрішила) я, Господи, прости мені.

Відтак: Господи і Владико життя мого, дух млявости, недбайливости, владолюбства й пустослів'я віджени від мене. Дух же доброчесности і смиренномудрія, терпіння й любови даруй мені, недостойному рабові Твоєму (недостойній рабі Твоїй). Так, Господи царю, дай мені зріти мої прогрішення і не осуджувати брата мого, бо Ти благословен єси на віки віків. Амінь. Доземний поклін.

**Від Великодня до Вознесення, замість молитви до Святого Духа «Царю небесний»:*

Воскресний тропар

Христос воскрес із мертвих, смертю смерть подолав, і тим, що в гробах життя дарував (3 рази).

ЛЮТИЙ 2012

67.	01 лют., Середа	Пс 19,12-15	Вих 12Д-11	Мт 25,19-30
68.	02 лют., Четвер	Пс 20,2-6	Вих 12,29-36	Мт 25, 31-46
69.	03 лют., П'ятниця	Пс 20,7-10	Вих 13,1-10	Мт 26,1-16
70.	04 лют., Субота	Пс 21,2-5	Вих 13,11-16	Мт 26,17-29
71.	05 лют., Неділя	Пс 21,6-8	Вих 13,17-22	Мт 26,30-46
72.	06 лют., Понеділок	Пс 21,9-11	Вих 14,1-9	Мт 26, 47-56
73.	07 лют., Вівторок	Пс 21,12-14	Вих 14,10-20	Мт 26, 57-68
74.	08 лют., Середа	Пс 22,2-6	Вих 14,21-31	Мт 26, 69-27,10
75.	09 лют., Четвер	Пс 22,7-12	Вих 15,22-27	Мт 27,11-26
76.	10 лют., П'ятниця	Пс 22,13-16	Вих 19,1-9	Мт 27, 27-44
77.	11 лют., Субота	Пс 22,17-19	Вих 19,10-19	Мт 27, 45-61
78.	12 лют., Неділя	Пс 22,20-23	Вих 20,1-11	Мт27, 62-28,10
79.	13 лют., Понеділок	Пс 22,24-28	Вих 20,12-21	Мт 28,11-20
80.	14 лют., Вівторок	Пс 22,29-32	Вих 24,1-11	Мр 1,1-13
81.	15 лют., Середа	Пс 23,1-4	Вих 24,12-18	Мр 1,14-28
82.	16 лют., Четвер	Пс 23,5-6	Вих 32,1-10	Мр 1, 29-45
83.	17 лют., П'ятниця	Пс 24,1-6	Вих 32,11-20	Мр 2,1-12
84.	18 лют., Субота	Пс 24,7-10	Вих 32,21-29	Мр 2,13-22
85.	19 лют., Неділя	Пс 25,1-3	Вих 32,30-33,4	Мр 2, 23-3,12
86.	20 лют., Понеділок	Пс 25,4-7	Вих 33,5-11	Мр 3,13-30
87.	21 лют., Вівторок	Пс 25,8-11	Вих 33,12-23	Мр 3,31-4,9
88.	22 лют., Середа	Пс 25,12-17	Вих 34,1-9	Мр 4,10-25
89.	23 лют., Четвер	Пс 25,18-22	Вих 34,10-18	Мр 4, 26-41
90.	24 лют., П'ятниця	Пс 26,1-5	Вих 34,19-28	Мр 5,1-13
91.	25 лют., Субота	Пс 26,6-8	Вих 34,29-35	Мр 5,14-24
92.	26 лют., Неділя	Пс 26,9-12	Вих 40,1-9	Мр 5,25-34
93.	27 лют., Понеділок	Пс 27,1-4	Вих 40,33-38	Мр 5, 35-6, 6
94.	28 лют., Вівторок	Пс 27,5-6	Лев 19,1-10	Мр 6,7-20
95.	29 лют., Середа	Пс 27,7-10	Лев 19,11-19	Мр 6, 21-33

БЕРЕЗЕНЬ 2012

96.	01 бер., Четвер	Пс 27,11-14	Лев 26,3-13	Мр 6, 34-44
97.	02 бер., П'ятниця	Пс 28,1-3	Лев 26,14-22	Мр 6, 45-56
98.	03 бер., Субота	Пс 28,4-6	Лев 26,23-33	Мр7,1-13
99.	**04 бер., Неділя**	**Пс28,7-9**	**Числ 11,16-23**	**Мр 7,14-30**
100.	05 бер., Понеділок	Пс 29,1-3	Числ 11,24-30	Мр 7, 31-8,10
101.	06 бер., Вівторок	Пс 29,4-6	Числ 13,1-16	Мр 8,11-26
102.	07 бер., Середа	Пс 29,7-11	Числ 13,17-24	Мр 8, 27-9,1
103.	08 бер., Четвер	Пс 30,2-4	Числ 13,25-33	Мр 9, 2-17
104.	09 бер., П'ятниця	Пс 30,5-6	Числ 14,1-9	Мр 9,18-29
105.	10 бер., Субота	Пс 30,7-9	Числ 14,10-19	Мр 9, 30-41
106.	**11 бер., Неділя**	**Пс 30,10-13**	**Числ 14,20-31**	**Мр 9,42-10,12**
107.	12 бер., Понеділок	Пс 31,2-3	Числ 14,32-38	Мр 10,13-22
108.	13 бер., Вівторок	Пс 31,5-7	Числ 14,39-45	Мр 10, 23-34
109.	14 бер., Середа	Пс 31,8-11	Числ 22,1-8	Мр 10, 35-45
110.	15 бер., Четвер	Пс 31,12-14	Числ 22,9-21	Мр 10, 46-11,11
111.	16 бер., П'ятниця	Пс 31,15-19	Числ 22,22-30	Мр 11,12-19
112.	17 бер., Субота	Пс 31,20-21	Числ 22,31-35	Мр 11, 20-33
113.	**18 бер., Неділя**	**Пс31,22-25**	**Числ 22,36-23,3**	**Мр12,1-12**
114.	19 бер., Понеділок	Пс 32,1-4	Числ 23,4-10	Мр 12,13-27
115.	20 бер., Вівторок	Пс 32,5-7	Числ 23,11-17	Мр 12, 28-37
116.	21 бер., Середа	Пс 32,8-11	Числ 23,18-24	Мр 12, 38-13, 2
117.	22 бер., Четвер	Пс 33,1-5	Числ 23,25-24,1	Мр 13, 3-13
118.	23 бер., П'ятниця	Пс 33,6-9	Числ 24,2-9	Мр 13,14-27
119.	24 бер., Субота	Пс 33,10-12	Числ 24,10-19	Мр 13, 28-14, 2
120.	**25 бер., Неділя**	**Пс 33,13-17**	**Числ 24,20-25**	**Мр14, 3-11**
121.	26 бер., Понеділок	Пс 33,18-22	Втор 1,1-8	Мр 14,12-25
122.	27 бер., Вівторок	Пс 34,2-4	Втор 1,9-18	Мр 14, 26-42
123.	28 бер., Середа	Пс 34,5-8	Втор 4,1-8	Мр 14, 43-52
124.	29 бер., Четвер	Пс 34,9-11	Втор 4,9-14	Мр 14, 53-65
125.	30 бер., П'ятниця	Пс 34,12-15	Втор 4,15-22	Мр 14, 66-15, 5
126.	31 бер., Субота	Пс 34,16-19	Втор 4,23-31	Мр 15, 6-20

ОТЕЦЬ ЄРОНІМ ЄВГЕН ТИМЧУК, ЧСВВ

В цьому числі журналу знайомимо із визначним ієромонахом о.Єронімом Тимчуком, який був відважним свідком Христа у XX ст. Він народився 25 грудня 1906 року в с. Дуплиська біля Заліщиків на Тернопільщині в родині Григорія Тимчука та Марії з роду Борсуків. Окрім нього, в родині ще були сини Ярослав (владика Яків, ЧСВВ) і Нестор та дочки Наталя, Ольга, Надія і Савина (сестра Софронія в Чині сестер Святого Василія Великого).

Початкову освіту здобув у сільській школі, а в 1918-1922 рр. навчався в Станіславівській гімназії. Після VI-го року гімназії 26 січня 1923 року вступив на новіціят до Чину Святого Василія Великого в Крехові. Перші монаші обіти склав у Крехові 7 вересня 1924 року, після чого направлений на подальші студії гуманістики й риторики до Лаврівського монастиря (1924-1927). Восени 1927 р. розпочав філософські курси в Кристинополі (нині Червоноград), а наступного року на II-й рік філософії переїхав до Лаврова. В 1929-1930 рр. вивчав богослов'я у Кристинопільському студійному домі, де 14 вересня 1930 р. склав довічну професію в Чині Святого Василія Великого. 2 жовтня 1930 року зарахований на II-й курс богослов'я в семінарії ім. св. Канізія при університеті в Інсбруці (Австрія). Священичі свячення прийняв 23 серпня 1931 року. Докторську працю на тему «Святий Василій Великий і примат у Христовій Церкві» захистив 14 жовтня 1933 року. По завершенні студій призначений префектом студентів та професором філософських дисциплін у Добромилі (1933-1935), а згодом викладав догматику в Кристинополі, заодно був провідником Апостольства Молитви та мирянської гілки ЧСВВ. З 1936 р. був викладачем морального богослов'я в Лаврові, а за ігуменства о. Інокентія Баґана виконував обов'язки вікарія дому й адмонітора, писав монастирську хроніку.

■ о. Єронім Тимчук, ЧСВВ

Через початок Другої світової війн і окупацію Галичини радянськими військами о. Єронім разом із чотирма отцями-професорами та двадцятьма чотирма братами-студентами (в листопаді 1940 р. до них долучилося ще п'ятеро студентів) змушений був залишити Лаврівський монастир і шукати прихистку в латинській єпархіальній семінарії в м. Оломоуці (Чехія). Там він був професором та ігуменом василіянської чернечої братії. Пізніше, коли для всіх василіян, що перебували в Чехії та Відні було утворено окрему Архимандритську Делеґатуру (13. XII. 1940) і Делеґатом став о. Павло Миськів, о. Є. Тимчук виконував обов'язки Протоконсультора. З 20 січня 1941 року о. Єронім в числі інших василіян переїхав з Оломоуца до Праги, де проживав до свого від'їзду до Гали-

чини 19 лютого 1942 р. В Галичині, за відносної лояльності німецької влади до Церкви, в березні 1942 р. отець відновив призупинене видання «Місіонаря» і був його редактором аж до повернення «совєтів». З серпня 1944 р. до липня 1945 р. душпастирював у с. Боянець Великомостівського деканату Перемишльської єпархії, а згодом у зв'язку з арештами греко-католицького духовенства, зокрема жовківськихвасиліян, перейшов у підпілля. Спершу проживав у жителя с. Боянець Миколи Бойка, потім в часі обшуків ухитрявся перебувати в парафіяльному будинку. 19 січня 1946 року арештований органами НКВД при спробі знайти прихисток на сусідньому хуторі Вербини Боянецькі. Постановою слідчого відділення УББ НКВД УРСР від. 13 лютого 1946 року пред'явлено звинувачення за статтями 54-1 «а», 54-11 КК УРСР, вирішено етапувати звинуваченого до Києва для подальшого слідства. Засуджений 18 липня 1946 року ВТ військ НКВД Львівської області за ст. 54-1 «а» КК УРСР до 10 років ВТТ, 5 років позбавлення прав та конфіскацією майна. Покарання відбував у Казахстані у Піщаному ВТТ в Караганді. Поміж годинами виснажливої праці на кам'яновугільних шахтах о. Єронім знаходив хвилини для особистої молитви та Служби Божої, яку старався відправляти в час, коли всі спали.

Після звільнення, яке настало 20 червня 1955 року, повернувся до рідного села, а потім до Львова, де знайшов роботу санітара в бригаді швидкої допомоги. Одночасно підпільно займався душпастирською діяльністю. В 1962 році повторно арештований за «недозволену діяльність» – за те, що намагався охрестити дитину знайомого в Жовкві. Жовківський районний суд присудив о. Єроніму 3 роки (за іншою версією 5 років) примусових робіт. Покарання відбував на каменоломні в с. Гребенів Сколівського району. Перший рік як каменяр, а потім бухгалтером. Коли вернувся на волю, кинувся у вир душпастирської праці. Оселився в Коломиї і звідти їздив з духовною обслугою по всіх усюдах: Жовква, Львів, Дрогобич, Перемишляни, Стрий, Гошів – не перелічити всіх місць. Відправляв по домах Богослужіння, хрестив, сповідав, давав реколекції й духовні науки мирянам, сестрам-монахиням та своїм співбратам по Чину.

Однак найбільшою заслугою о. Є. Тимчука було навчання молодих кандидатів на священиків і підпільних ієромонахів, яке почав організовувати ще перед своїм другим арештом. Аж до виходу з підпілля він був фактично ректором підпільної духовної семінарії, що складалася з кількох підпільних студійних осередків – переважно на квартирах ченців-василіян у Львові, Малехові, Калуші й Стрию та помешканнях вірних УГКЦ. Сам укладав рукописні конспекти-підручники на основі різних авторів або перекладав з латини (конспекти не раз забирали, та він робив переклади знову і знову), з яких диктував, а студенти вже потім із власних записів робили копії. Отець Єронім навчав кандидатів на священиків базових предметів як-от догматичного й морального богослов'я та історії Церкви, а по закінченні 4-6 річного курсу навчання разом із Протоігуменом та іншими отцями-професорами приймав у них іспити…

Помер отець-доктор Єронім Євген Тимчук 25 лютого 1994 року в Коломиї. Похорон відбувся 1 березня 1994 року в Заліщиках. Прощалися зі своїм співбратом по підпіллі та священстві владики Павло Василик, Софрон Дмитерко, ЧСВВ, Іриней Білик, ЧСВВ, а також 45 священиків і тисячі вірних. Поховали о. Єроніма біля рідного брата – єпископа Якова Тимчука, ЧСВВ.

В березневому числі «Місіонаря» за 1994 р. надруковано посмертний життєпис отця ЄронімаТимчука, ЧСВВ, пера бл. п. отця Дам'яна Богуна, ЧСВВ. ■

Підготував
о. Єронім ГРІМ, ЧСВВ

ЛЬВІВСЬКЕ БРАТСТВО – ЗРАЗОК РАННЬОГО МИРЯНСТВА

Олена КОВАЛЬСЬКА

Будь яке суспільство має здатність переймання нових тенденцій одне в одногою. Так, у розвитку кожної національної культури значна роль належить активній взаємодії з іншими культурами. Хоча стан кожної етнокультури визначається, передусім, внутрішніми процесами, а вже потім – зовнішнім впливом.

Доба Київської Русі – це другий період формування культури України. Християнство сприяло розширенню економічних і культурних відносин Київської Русі з Європейськими країнами і по суті володіло монополією на культурне творення у державі. Саме культура цього періоду створила ті традиції, що використовувалися всіма поколіннями давньоруської й української народностей. Так, в період XII–XIII ст., в Західній Європі стають популярними релігійні організації, зокрема в Італії в X ст., в Сербії і Хорватії в XII ст., Польщі з XIV ст. В XII ст. Іпатіївський літопис вперше фіксує існування «братчин» на Русі, це були об'єднання мирян однієї церкви, які організовували спільні святкування храмового празника, також поширюються традиції спільного обходження церковною громадою визначених побутових подій, зокрема так званих тризн (поминання померлих). Давньоруські братчини на зразок західних братств, мали чітку форму релігійно-церковної організації, яка складалася з мирян даної церкви.

Нову хвилю популярності братства отримали в XIV ст., а на українських теренах в середині XV ст. Це було пов'язано з урбанізацією (розвитком) міст, де вони найбільше поширювались, що водночас свідчило про відмінність міського життя, рівень його розвитку і потреб. Так в період середньовіччя інститут братств остаточно закріпився як християнська організація. Яка водночас відображала тогочасне сприяняття релігійності, уявлення про роль мирян у соціумі, яке визначало модель його поведінки і співіснування з іншими членами суспільства. В людей виникає розуміння спасіння душі, і як наслідок – потреба, яка знаходила своє відображення у певних справах церкви, де звичайна людина, не будучи богопосвяченою особою могла спричинитись до справ церкви і таким чином порятунку власної душі. Це призвело до поняття рівності людей, незалежно від соціального стану, а відтак і до виникнення релігійних організацій, які складалися з представників середньої і нижчої групи населення. Це були миряни які згуртувавшись довкола однієї церкви дбали про парафіяльні справи.

Набувши популярності в середньовіччі, братські інституції продовжили свій розвиток і надалі пристосовуючись до нових моделей суспільного устрою, до нових категорій культури, зберігаючи при цьому свої характерні риси організацій середньовічного типу. Причину їх розвитку і популярності можна пов'язати з потребою в середині церкви організації, яка була б допоміжною ланко у вирішенні поточних побутових проблем і водночас вела спосіб життя дотичний церкві.

***

Після літописних згадок про мирянські братчини, офіційні документи про легально заснування братства, на жаль збереглися лиш з середини XVI ст. Серед цих документів – статут 1538 р. братства кушнірів у Вільні, статути 1542 р. братства Благовіщенської

парафії на передмісті Львова і 1544 р. братства церкви при парафії Миколая на львівському Підзамчі З 1544 р. є згадка про організацію парафіян при Успенській церкві на Руській вулиці, пізніше – про "руських старшин", які діють від імені "співбратів і сусідів" – патронів церкви, з 1573 р. – про "старшин братства Богородиці". ". Але знов-таки, відсутність документів не означає що братські організації не існували раніше, зокрема при Львівських церквах.

У рамках історії українського мирянського руху особливе місце займає Львівське Успенське братство - сформована мирянська організація при церкі Успіння Присвятої Богородиці, яка стає новим форпостом для української громади. Саме Успенське братство, яке в 1586 р. отримає статус Ставропігії, стало захисником національно-культурних інтересів свого народу і прикладом до наслідування. З початком XVI ст. змінюється ситуація для українського населення Львова. Посилюється економічна потужність українських купців та ремісників. Так, протягом першої половини XVI ст. відсоток справ за участю українців зростає вдвоє. А, це свідчило про неаби яку фінансову можливість для братської організації у підтримці своїх церков. У 1504 р. українці споруджують будинок для священика на церковному цвинтарі, у 1524 р. викупляють ще один будинок священика з приватних рук. У 1518 р. два братчики, які були парафіянами церкви Св. Онуфрія купують велику територію землі і дарують її у власність Святоонуфріївському монастирю.

Відтак з другої третини XVI ст. братство стає сильним ядром для української частини населення. Відмінною рисою братств, які оформилися як релігійна організація, є те, що це миряни, що групувались навколо однієї церкви для здійснення конкретних завдань,як правило, обговорених у статуті чи інших установчих документах, засновані на демократичних засадах. В 1585 р. українські міщани середмістя Львова виробили статут своєї організації, в якому були чітко прописані правила: турбота і піклування про свій храм; допомога братства своїм співчленами та іншим нужденним; наявність спільної каси, яка поповнюється за рахунок обов'язкових внесків членів братства та інших видів доходів, контрольованих братством; періодичні зборів членів братства, на яких колегіально вирішуються загальні питання, вибираються керівники братства та інші посадові особи; турбота про хворих членів братства; організація похорону померлих співчленів, імена яких заносять в Помянник для щорічного поминання всіх померлих членів братства, інше. Статут укладений Успенським братством брали за основу і інші мирянські організації, так поширилась традиція уставів до сьогодні. Щоб укласти Статут, братчики запозичили деякі пункти з ремісничих братських організацій, міського самоврядування: вибір старшин; монастирських правил: присяга нових членів організації, турбота за хворих, занесення імен до пом'яника та ін.

Харитативна діяльність стає однією із найважливіших рис Львівського Успенського братства, які найкраще втілювалися при братському Онуфріївському монастирі. Саме турбота про найнезахищеніші верстви населення, надання їм матеріальної і моральної підтримки, спричинило до росту авторитету братської організації і самого монастиря. Адже, саме при Онуфріївському монастирі була не лише школа для «неимущих или малоимущих», але і шпиталь де знаходили прихисток вдови і старці. В уставі братства були чітко прописані пункти щодо діл милосердя, згідно закону християнської церкви і вчення отців церкви «творити... милостиню в потрєбу братиям нєдостаточствующим и ублажати благих». ■

(Далі буде)

Місійний листок

Христос рождається!

Любі діточки! Вже настав останній місяць зими - лютий. 15 лютого святкуємо свято Стрітення Господнього. І з цим святом закінчиться різдвяний цикл богослужіння. Знову вітатимемося звичайним християнським привітом: «Слава Ісусу Христу!» А наприкінці місяця, 27 лютого, розпочнеться Великий піст. Отож, хочу звернути вашу увагу, дорогі читачі, на підготовку до Великого посту. Обдумайте свої постанови, выд чого слід відмовитися на піст, і обов'язково подумайте про ціль цих постанов. Адже піст задля посту не має користі, має бути ціль, яку ми хочемо осягнути, тобто наблизитися до Бога, позбутися якихось шкідливих звичок, через які ображаємо Бога і які шкодять здоров'ю душі і тіла. Тож бажаю вам всього найкращого і цікавої подорожі сторінками «Місіонарчика».

ВАШ МІСІОНАРЧИК

ДЗЕРКАЛЬЦЯ ДУШІ

Бог дав кігті звірам, крила – птахам, а нам – молитву
(Св. Іван Золотоустий)

У ЛЮТОМУ СВЯТКУЄМО:

7 – Святителя Григорія Богослова;

9 – Перенесення мощей свят. Івана Золотоустого;

12 – Трьох Святителів: Василія, Григорія, Івана Золотоустого;

15 – Стрітення Господнє;

27 – Початок Великого посту.

ХОЧЕШ - ВІР, А НІ - ТО ПЕРЕВІР...

Собака може розрізняти до100 000 запахів.

При блакитному місячному сяйві усі кішки здаються сірими.

Той, хто читає за обідом, «з'їдає» пам'ять і забуває те, що читав.

БІЛА АКАЦІЯ І РОМАШКА

Христина ГНОТ

У степу край дороги росла Біла Акація. Це був невеличкий кущ з дуже гострими колючками. Кожного року Акація вітала ясне сонечко, що з'являлось після довгої білосніжної зими, проте часто сумувала. Росла вона біля дороги, де майже не було дерев. Її гострі колючки відганяли від куща всіх подорожніх. Усі квіти, що росли неподалік, завжди сміялися з неї.

«Поглянь на цей кущ,» – говорив Мак, – «кому потрібні його гілки з колючками?»

«Усі подорожні обминають його», – відповіла Волошка.

«Ось ми з тобою і справді потрібні», – пишався Мак. – «Наші пелюстки такі красиві, що радують усіх навколо».

«Жодна людина не може пройти крізь нас, не зірвавши хоча б однієї квітки», – відповідала Волошка.

«Навіть птахи не хочуть сюди прилітати», – сміючись, говорили інші рослини.

І справді, усі оминали цей кущ. Тільки ясне сонце і легкий вітерець були його друзями. Так минали дні. Біла Акація все більше сумувала.

Одного ранку прокинулася вона і дуже здивувалась. Під кущем пробився із землі молодий зелений паросток.

«Що це таке?» – подумала акація.

Через кілька днів уже з'явилися два перших листочки, а згодом і голівка маленької тендітної квіточки. Ця рослина була такою красивою, що відразу привернула увагу усіх навколо.

«Хто ти така?» – запитала нова мешканка землі у своєї сусідки.

«Я – Біла Акація», – відповів кущ.

«Чому у тебе такі гострі колючки?» – здивовано поглянула молода рослина.

«Щоб захистити тебе», – відповіла пошепки акація.

«Недарма я не бачу жодного подорожнього!» – сказала Ромашка, а це була вона. – «Ти відганяєш від мене усіх. Ніхто не може побачити моїх красивих пелюсток під твоїми гострими гілками!».

Ромашка насміхалася з куща разом із Маком, Волошкою, іншими квітами. Проте одного разу їй стало дуже жаль за свої вчинки. Тепер зрозуміла Ромашка, чому Акація часто сумувала.

Одного теплого дня неподалік дороги пробігав маленький Хлопчик. Раптом він озирнувся навколо і побачив красиву квітку. Вона йому дуже сподобалася, і Хлопчик вирішив зірвати ромашку. Якось не помітив він куща, що ріс над квіткою, нагнувся, щоб зірвати її і раптом закричав. За кілька хвилин з пальця потекла кров. Тоді Хлопець вирішив, що не буде рвати рослину, а залишить її, щоб радувала інших людей.

«Рости, Ромашко, нехай люди милуються тобою», – посміхнувся він і побіг дорогою.

«Вибач мені, Акаціє, за погані вчинки», – прошепотіла тихо квітка. – «Хочеш, я буду твоєю подругою?»

Акація заплакала, проте відповіла: «Ти завжди була моєю подругою. Я бачила, як появився перший твій паросток, а тепер і прекрасні пелюстки, які прикрашають цей степ».

З цього дня акація більше не сумувала. Згодом заквітла вона

білим тендітним цвітом, який вітерець розносив у повітрі, створюючи квітковий танок.

«Поглянь, Акаціє, який чарівний танець панує навколо у повітрі», – весело подивившись сказала ромашка. – «Скільки у тебе друзів! Тепер ти не будеш самотньою!»

Минув місяць. Кожного дня Ромашка й Акація зустрічали ясне сонечко, степовий вітер, що колисав усі навколо трави, хмарку, що посилала на землю дощик. Проте одного ранку рослини прокинулися від шуму вітрів, що прийшли із-за океану. Несподівано змінилася погода. Почалася спека, яка спалювала все навколо, гинули рослини, дерева. Тендітна Ромашка тяжко засумувала:

«Поглянь, Акаціє, усе гине від цієї спеки. Загину, напевно, і я!»

«Не бійся, квітко, я буду берегти тебе від сонця, нещадних вітрів. Мої гілочки не дозволять тобі зів'янути», – відповіла Акація.

Кожного дня оберігав кущ Ромашку: затуляв своїми колючими гілками від сонця і вітру. Загинуло багато рослин: і Мак, що пишався своїми червоними пелюстками, які розвіяв вітер, і Волошка, інші квіти. Почала в'янути і Ромашка. Вона похилилася до землі, пелюстки її опадали. Але раптом на небі після довгої спеки з'явилися хмари, почав падати дрібний дощик.

За декілька днів Ромашка підняла голівку, поглянула навколо і побачила красивий кущ Білої Акації. Його поламані гілочки знову вкрилися тендітним цвітом.

«Спасибі тобі, Акаціє. Ти врятувала мене від загибелі!» – прошепотіла Ромашка.

Ростуть Біла Акація і Ромашка і радують людей.

ПОЕЗІЯ

РОЗДУМИ ПРО ЖИТТЯ...

Христина ГНОТ

А що таке життя?
Питання не з простих.
Але на нього варто відповісти.
Життя, життя – це довгий плин,
Який ніколи не спинити.
Воно вирує всюди і завжди,
У радості, у горі і в біді,
Чи хочеш того ти, чи ні.
Життя – це вічная ріка,
Яка тече куди завгодно,
Тече невпинно, навмання,
Несе свої бурхливі й тихі води,
Щодня долає різні перешкоди.
Так, життя – це вічная ріка.
Життя – це найцінніший дар
З усіх дарів,
Які нам дав Небесний наш Отець.
Це шлях із тисячі доріг,
Які ведуть до Бога, правди, слави і багатства.
Життя – складний потік.
Тож треба вміти вибрать ту стежину,
Щоб потім з гордістю сказать:
«Так, я пройшов, пройшов чесно,
З совістю, правдиво
Земний цей шлях».
Щоб потім не жаліть,
Що існував даремно, бо вже
Не буде вороття.

Життя – це ми, це наша совість.
Воно є або його нема.
Ось що означає життя…

Де зелений гай шумить,
Там є два шляхи,
Дві дороги різнії,
Що ведуть в протилежні боки.
Одна – широка,
Повна брехні і гріха,
Повна багатства і слави,
Веде вона до зла.
Інша – вузенька.
Мало людей по ній іде.
Нелегка вона, але правдива,
Хоч інколи горе й страждання несе.
Так кожен із нас у своєму житті
Мусить вибір нелегкий здійснити:
І вибрать оту дорогу одну,
По якій буде іти.
Де зелений гай шумить,
Там є два шляхи.
Один з них прямує до зла,
Інший – до спасіння навік.
Тож вибір один, –
Зроби його так, щоб потім
До кінця не жаліть,
Бо не буде вже вороття:
Дорога іде, й до початку
Не верне ніколи вона.

ПТАШКА, ЯКА НАВЧИЛА МЕНЕ РАДІТИ

Ксенія САХАЦЬКА

Веселі це істоти, хвилясті папужки. Навіть одна така пташка приносить в дім радість. Сидить собі на жердинці й цвіріньокає або заграє зі своїм зображенням у дзеркалі, або дзвонить в дзвіночок, або виробляє дивні трюки у клітці, щоби Ви випустили її політати. А коли випускаєте – гризе стіну, какає на папір, який Ви саме в цей момент завантажили в принтер; сідає Вам на голову і муркоче щось дуже ніжне, або ж приземляється прямо в тарілку, щоб скуштувати, що Ви їсте. Може й не завжди весело, але нудьгувати точно не доведеться. Це – одна папужка. А уявіть собі, коли їх п'ятеро!

Уявили? Тепер Ви приблизно знаєте, що робилося у мене вдома, коли я займалася розведенням хвилястих папуг. Жовта мама, блакитний тато і троє фіолетових донечок вітали мене щоранку голосним криком. Адже це одна папужка щебече. А коли всі п'ятеро просинаються зі сходом сонця в зачинених клітках, вони просто вимагають, щоби їх випустили на волю.

Звичайно, кожна з пташок мала свій індивідуальний характер. Але одна з них відрізнялася від інших ще й фізично. Її звали Чижинка. Вона була третім малятком моєї парочки і першим пташеням, яке вижило. Справа в тому, що це був мій перший досвід розведення хвилястих папуг і дечого я не знала. Наприклад того, що коли вилуплюються малята, пташки потребують спеціального харчування, збагаченого кальцієм. Особливо на другому тижні життя, коли в них починає рости пір'я. Через цю мою помилку загинуло двоє старших пташенят, а третя, Чижинка, залишилась інвалідом. У неї викривилися лапки, і вона не могла на них ставати.

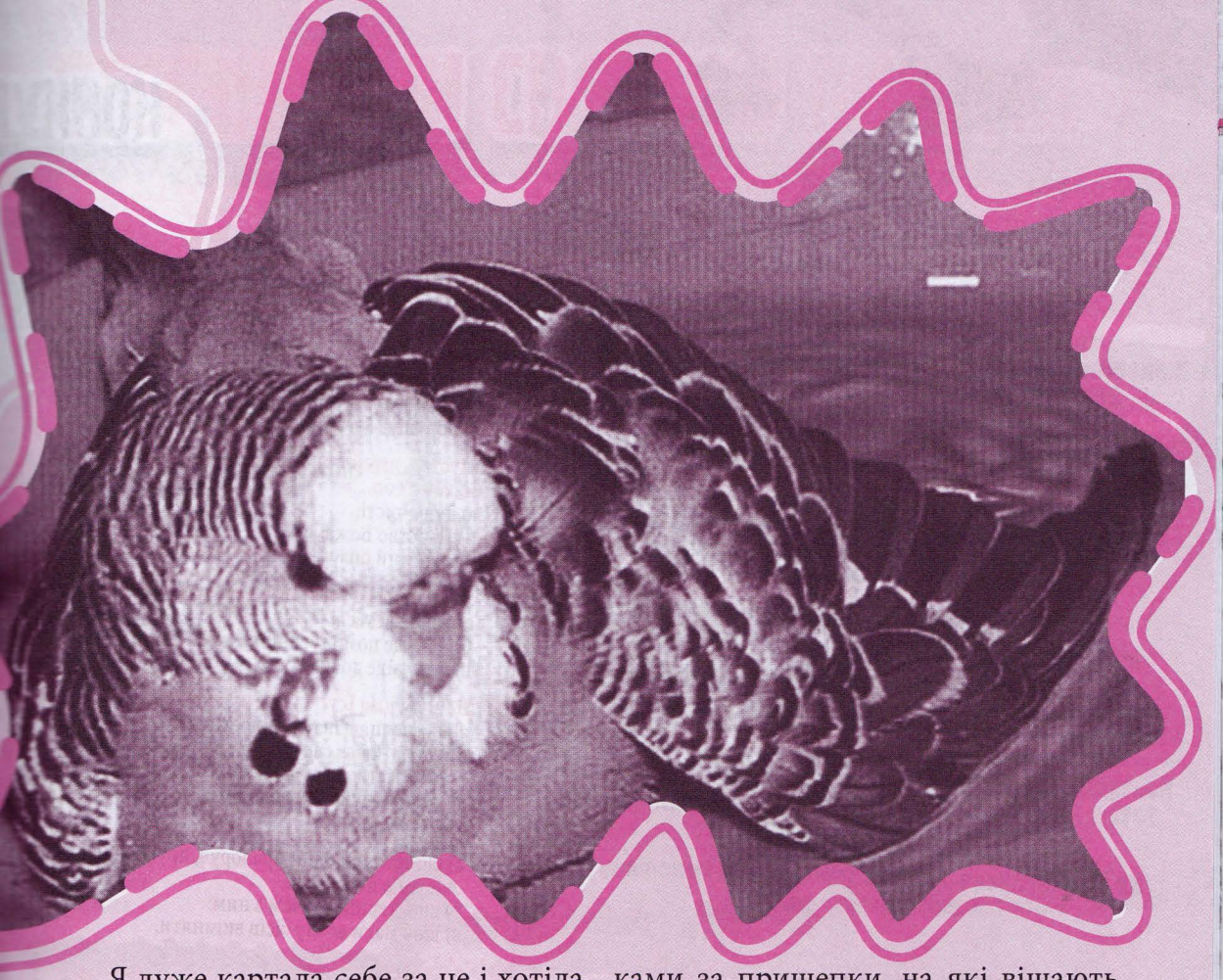

Я дуже картала себе за це і хотіла дати пораненій пташці якнайбільше турботи: пересадила її в окрему клітку, їжу і питво поставила на дно, а не зачепила за прутики, як іншим. Але папужка сприйняла це, як образу. Вона ні за що не хотіла змирятися з думкою, що чимось відрізняється від своїх родичів.

Чижинка навчилася літати і приземлятися на живіт. Вона умудрялася їсти з кормушки, зачепленої за прутики, і ніколи не спала на дні клітки, а лише на жердинці. Мало того, ця пташка вміла навіть таке, що іншим папужкам не спало би навіть на думку! Вона хапалася лапками за прищепки, на які вішають фіранки, і довго висіла вниз головою, весело наспівуючи. Але найголовніше те, що Чижинка ніколи не бувала сумною. Я ж на цей час постійно боролася з депресіями. Але одного разу я подивилася на свою покалічену пташку і подумала: «Яка ж я нерозумна! Ця малесенька істота, що поміщається у мене на долоні, має в тисячу разів більше причин сумувати. Але в стільки ж разів вона сильніша за мене, тому що, незважаючи на своє каліцтво, радіє кожній секунді життя!»

Отак маленька хвора папужка навчила мене радіти. ■

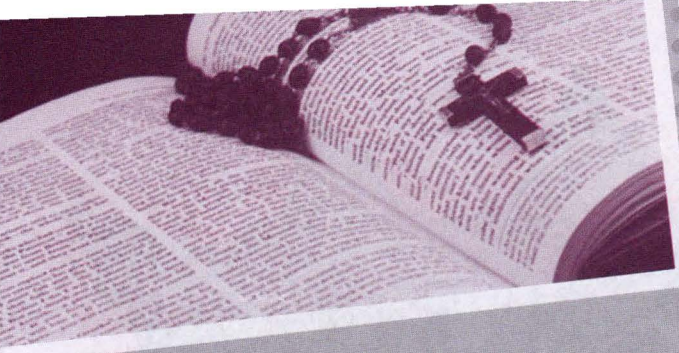

КОНКУ

Шановний читачу, продовжуємо конкурс «Сторінками Святого Письма». Ці запитання стосуються 10-12 розділів Євангелії Господа Нашого Ісуса Христа від Марка.

НА ПЕРЕМОЖЦІВ ЧЕКАЮТЬ НАГОРОДИ!!!

У жеребкуванні візьмуть участь тільки ті, хто дасть правильні відповіді на всі запитання.

ВІДПОВІДІ НАДСИЛАТИ ЗА АДРЕСОЮ:
79019 Місіонарчик, Свято-Онуфріївський монастир Отців Василіян,
вул. Б. Хмельницького, 36, м. Львів.

Найактивніші учасники, які надішлють щонайменше 3 листи з відповідями (на завдання з різних номерів журналу), візьмуть участь у розіграші супер-призу.

Наступний розіграш супер-призів відбудеться у травні 2012 р. Оцінюватимемо роботи за місяці з листопада 2011 р. по квітень 2012 р.

Не забудь вказати свої адресу, номер телефону та скільки тобі років.

ГЛАВА 10

1) « Хто відпускає свою жінку й бере другу,… з нею. І коли жінка покине свого чоловіка й вийде за іншого, –…»
а) чужоложить;
б) порушує 7-му Заповідь;
в) порушує 5-ту Заповідь.

2) «Пустіть дітей приходити до мене, не бороніть їм: таких бо…»
а) душі чисті;
б) Царство Боже;
в) «світлий розум».

3) «Хто Царство Боже не прийме, як дитина, –…»
а) не покається;
б) не буде помилуваний;
в) не ввійде до нього.

4) Що порадив Ісус багатому юнакові?
а) щомісяця давати милостиню;
б) продати все своє майно й роздати бідним, і буде мати скарб на небі;
в) проповідувати Слово Боже.

5) Що просили сини Заведея в Ісуса?
а) щоб сиділи один праворуч, другий ліворуч Ісуса в його славі;
б) щоб терпіли разом з ним;
в) щоб мали владу бісів виганяти.

Заповни таблицю, виріж (або перемалюй) та надішли в редакцію:

ЛЮТИЙ 2011 (Євангеліє від Марка)							
	№ запитання					Прізвище	
№ глави	1	2	3	4	5	Ім'я	
10						місто/село	
11						номер телефону	
12						вік	

«Сторінками Святого Письма»

ГЛАВА 11

1) Яке поручення дав Ісус учням біля Оливної гори перед в'їздом до Єрусалиму, Витанії і Витфагії?
а) взяти харчі в дорогу;
б) нагодувати народ, який він навчав;
в) піти в село й знайти осля, на яке ніхто не сідав.

2) Через що Ісус прокляв смоківницю?
а) бо плід, що на ній, був несмачний;
б) бо не мала плоду;
в) бо плоду було мало.

3) Що потрібно для того, щоб те, про що просимо, було виконано?
а) віра й молитва;
б) надія й терпіння;
в) віра й терпіння.

4) Що запитав Ісус книжників у Храмі (гл.11 ст. 29-31) ?
а) чи вірують в нього;
б) чи можна робити добрі вчинки в суботу;
в) Йоанове хрещення було з неба чи від людей.

5) Що відповіли фарисеї?
а) що від людей;
б) що не знають;
в) що від Бога.

ГЛАВА 12

1) Хто після слуг пішов забирати частину плодів виноградних?
а) син господаря винограднику;
б) сам господар;
в) воїни господаря.

2) Чи змогли впіймати на слові Ісуса фарисеї та іродіяни (гл. 12 ст. 13-17) ?
а) так;
б) вони цього не хотіли;
в) ні.

3) Хто, прийшовши до Ісуса, твердив, що воскресіння немає?
а) фарисеї;
б) садукеї;
в) ізраїльтяни.

4) Які заповіді є найголовнішими?
а) 1-4;
б) 5-10;
в) любов до Бога й любов до ближнього.

5) «Істинно кажу вам, що ота вбога вдовиця вкинула більш від усіх, які кидали у скарбоню. Усі бо кидали з свого надміру, вона ж: з убозтва свого все, що мала, вкинула, – … .»
а) усю свою спадщину;
б) увесь свій прожиток ;
в) усю свою пенсію.

ВІДПОВІДІ НА ЗАПИТАННЯ КОНКУРСУ ЗА МІСЯЦЬ ГРУДЕНЬ:

Глава 4: 1) а; 2) в; 3) б; 4) а; 5) в;
Глава 5: 1) а; 2) б; 3) в; 4) а; 5) б;
Глава 6: 1) в; 2) а; 3) б; 4) в; 5) а.

ПРИЗИ ОТРИМАЮТЬ:
Юля Стиранець (с. Роздолівка, Донецька обл.),
Марія Микитин (с. Гірське, Львівська обл.),
Христина Труш (м. Львів).

ВЕСЕЛИНКИ

ВИПЕРЕДИВ

Не раз учитель викликав батька до школи, бо син бешкетував і погано вчився. Через деякий час на виклик учителя батько знову прийшов до школи та й каже:
– Я вже йому всипав.
– Кому? – запитує учитель.
– Та синові ж своєму.
– А я хотів порадувати вас, що в нього останнім часом покращала поведінка і двійок немає.

НЕ ВСТИГ

Малий Ігорчик приходить додому весь у грязюці. Мати сердито запитує:
– Який у тебе вигляд?! Що ти робив?
– Впав у болото.
– У нових штанях?!
– Я не встиг їх зняти!

ЗВІДКИ ЗНАЄШ?

– Звідки йдеш?
– З річки.
– Що там робив?
– Лящів ловив.
– Багато зловив?
– Жодного.
– А звідки знаєш, що ловив лящів?

ЗАГАДКА «ТРИ СВЯТИТЕЛІ»

Підготувала Леся ШТИКАЛО

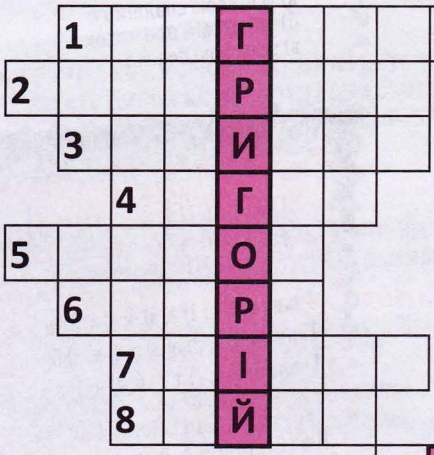

ГРИГОРІЙ

1. Щире і добровільне передавання Духовних благодатей Святого Духа (воно може бути пастирське, архиєрейське, батьківське).
2. Наука красномовства, ораторське мистецтво.
3. Головне добре діло.
4. Мов лелія була красна Твого серця чистота. Нею Ти яснів, як …, як небесная зоря (пісня «О, Василіє Великий»).
5. Святий, праведник, котрий тримав на своїх руках Ісуса Христа в день Стрітення.
6. Усе позитивне в житті людей, що відповідає їх інтересам, бажанням, мріям.
7. Ім'я матері святого Василія Великого.
8. Свята … Миропомазання.

ВАСИЛІЙ

1. День або дні, коли урочисто відзначають видатні події, знаменні дати (наприклад Стрітення).
2. Василіє, Григоріє, і чудний Йоане, Ваша … по всім світі ніколи не зв'яне (пісня «По всій землі»).
3. Добре, співчутливе ставлення до кого-небудь.
4. Духовне звання, середнє між єпископом і митрополитом.
5. Квітка, яка символізує чистоту.
6. Містечко, де народився святий Григорій Богослов.
7. Пророк, через котрого Бог дав всьому людству Десять Божих Заповідей.

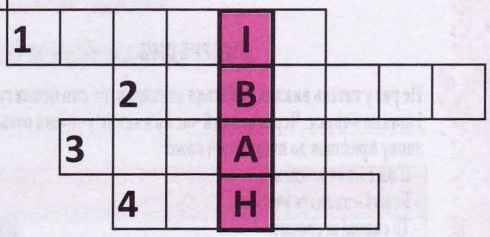

ІВАН

1. Держава у Європі, де навчалися святі Василій та Григорій.
2. Ким став святий Іван Золотоустий, коли йому виповнилося 18 років.
3. Людина, котра дала обітницю вести аскетичне життя.
4. Господня їжа, якою Господь харчував ізраїльтян.

Відповіді на чайнворд «РІЗДВЯНА ЗІРКА», опублікований у числі за січень 2012 року:
1.Вифлеєм. 2.Марія. 3.Яскиня. 4.Ягня. 5.Ялинка. 6.Ангел. 7.Любов. 8.Вечір. 9.Різдво. 10.Осел. 11.Ладан. 12.Ніч. 13.Чоловік.

Номер підготував: бр. Юстин Борис, ЧСВВ

Допомагали: Павло Білик, Віталій Павлучкович.

БІОГРАФІЇ НОВИХ ІЄРОМОНАХІВ ЧСВВ
(свячення – 25 грудня 2011 року)

Отець Єронім Олег Грім, ЧСВВ, народився 8 жовтня 1983 року в селі Староміщина Підволочиського району Тернопільської області.

1990 р. вступив до 1-го класу Дорофіївської ЗОШ, а наступного року перейшов до Староміщинської ЗОШ. Після навчання в ЗОШ с. Староміщина 1999 р. навчався в Бучацькому історико-філософському ліцеї ім. св. Йосафата при василіянському монастирі Воздвиження Чесного Хреста Господнього оо. Василіян. В 2001 р. вступив до Тернопільської Академії Народного Господарства, де провчився один неповний рік. Відчувши покликання до чернечого життя, 9 липня 2002 року вступив до Крехівського новіціяту. 15 червня 2003 року отримав габіт і чернече ім'я Єронім. 19 серпня 2004 року склав першу тимчасову професію. Переїхав до Брюхович на навчання у ВІФБС ім. Йосифа Велямина Рутського. 18 липня 2010 року в Крехівському монастирі св. Миколая склав довічну професію в Чині св. Василія Великого на руки о. Протоігумена Йоанікія Чверенчука, ЧСВВ.

9 вересня 2010 року в Брюховичах отримав дияконські свячення з рук вл. Мирона Мазура.

25 грудня 2011 року у Бучачі владика Дмитро Григорак уділив священичі свячення.

На даний час служить у монастирі св. Онуфрія у Львові. ■

Отець Лазар Богдан Громадський, ЧСВВ народився 13 серпня 1984 року у селі Сілець Кам'янка-Бузького району Львівської області.

Здобув повну середню освіту у Добротвірській середній школі, де навчався з 1990 р. до 1999 р. Повну середню освіту здобув у ліцеї св. Йосафата в м. Бучачі у 1999-2001 рр. 12 липня 2001 р. вступив до Василіянського Чину святого Йосафата на кандидатуру у Крехівський монастир св. Миколая. 13 червня 2002 р. отримав облечини, а 28 серпня 2003 р. – перші тимчасові обіти у цьому ж монастирі. У 2003-2008 рр. навчався у ВІФБС в Брюховичах. З 22 вересня 2008 р. до 7 вересня 2009 р. перебував у академічній відпустці за власним проханням, на служінні в монастирі св. Онуфрія у м. Львові. 23 серпня 2009 р. склав урочисті вічні обіти у Василіянському Чині святого Йосафата, які прийняв о. Йоанікій Чверенчук ЧСВВ, Протоігумен Провінції Найсвятішого Спасителя в Україні. 28 серпня 2010 р. в с. Гошеві прийняв дияконські свячення з рук владики Кир Іринея Білика ЧСВВ.

25 грудня 2011 року владика Дмитро Григорак вділив священичі свячення у храмі Воздвиження Чесного Хреста у Бучачі.

На даний час виконує служіння в монастирі св. апп. Петра і Павла в Дрогобичі. ■

ДИЯКОНСЬКІ СВЯЧЕННЯ У БРЮХОВИЧАХ

о. Йосафат КОВАЛЬ, ЧСВВ

У четвер, 29 грудня 2011 року, в монастирській каплиці василіянського інституту філософсько-богословських студій ім. Йосифа Велямина Рутського, що у Брюховичах біля Львова, відбулася урочиста подія – дияконські свячення чотирьох братів-василіян: Елевтерія Геншляка, Пімена Коневича, Віктора Кваснія та Климента Грещака.

■ Владика Венедикт Алексійчук із дияконами-василіанами

Урочисту Архиєрейську Літургію очолив владика Венедикт Алексійчук, єпископ-помічник Львівської Архиєпархії. Йому співслужили о. Роберт Лисейко, ЧСВВ, ректор Інституту, та ще понад десять священиків – з ЧСВВ та різних єпархій. На Службі Божій було багато вірних, василіянських студентів, сестер-монахинь, родичів і знайомих новопоставлених дияконів. Під час Літургії співали брати-студенти василіянського Інституту.

У проповіді владика Венедикт наголосив на головних правдах християнської віри та засадах праведного християнського життя: життя Доброю Новиною Ісуса Христа – Євангелієм.

Після євхаристійного канону розпочався обряд дияконських свячень. Протодиякон представив кандидатів до свячень, зачитавши відповідну грамоту. Після представлення і трьох поклонів диякони приступили до вітання з владикою-святителем, обходу довкола престолу та поцілунку кутів престолу. В той час монаша братія співала тропарі. Відтак піддиякони приступали до престолу, приклякали на одне коліно і єпископ Венедикт читав молитви поставлення диякона. В кінці владика вручив новопоставленим дияконам орар, служебник і кадильницю, кожного разу виголошуючи: «Аксіос!» – що означає «достойний». Опісля диякони стали до престолу та з владикою й усіма священиками співслужили Святу Літургію.

На завершення Божественної Літургії владика Венедикт заспівав многоліття Святішому Отцю, єпископам, священикам, монашеству, всім вірним і новопоставленим дияконам та їхнім батькам і родичам.

Опісля о. Роберт Лисейко, ЧСВВ, привітав владику Венедикта, подякував за уділення дияконських свячень та побажав йому плідної праці в архиєрейському служінні, запевнивши у молитовній підтримці.

Зі словами подяки також звернувся диякон Климент Грещак, ЧСВВ. Він найперше подякував Богові за дар життя і покликання, батькам за виховання, Василіянському Чинові за монашу і священичу формацію, друзям і знайомим за підтримку і молитви.

Урочистості завершилися спільною фотографією.

Нехай Господь благословить наших новопоставлених дияконів на вірне та ревне служіння у Його святій Церкві. ■

БЛАЖЕННІШИЙ СВЯТОСЛАВ У ПРАЗНИК СВЯТОГОВАСИЛІЯ ВЕЛИКОГО ЗАКЛИКАВ ЛЮДЕЙ БУТИ СОБОЮ – БУТИ СПРАВЖНІМИ ХРИСТИЯНАМИ

Глава Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав Шевчук у київському василіанському храмі Святого Василія Великого, празник якого святкуємо 14 січня, під час проповіді до вірних закликав їх бути справжніми християнами, бо саме тоді правда про Божу Церкву стане великою силою нашого життя, великою силою Церкви, яка заманіфестує автентичність нашого традиційного апостольського вчення і нашого життя.

■ Глава УГКЦ привітав Василіян із небесним покровителем

Блаженніший Святослав сказав, що, коли отець-протоігумен Йоанікій зустрічав його на паперті храму, він пригадав, що сьогодні ми святкуємо три дуже цікаві і глибокі події, які дивом збіглися в один день…

«Найперше, – каже він, – нині, у восьмий день після Різдва Христового, ми святкуємо празник найменування Господа нашого Ісуса Христа – коли всьому світові було об'явлено ім'я Божественної Дитини. По-друге, відзначаємо свято Святого Василія Великого, бо саме сьогодні цей великий Отець Церкви відійшов у вічність. По-третє, сьогодні святкуємо початок нового року за юліанським календарем, який завжди знаменує якийсь новий період історії, життя Церкви і життя українського народу. Але, гадаю, саме той факт, що три події зійшлися в один день – це ключ до розуміння глибокого змісту тої хвилини, яку сьогодні разом у цьому храмі переживаємо», – запевнив Глава Церкви.

«Ісус Христос був обрізаний восьмого дня після свого народження, згідно з законом Мойсея, але це обрізнання є знаком Союзу Завіту, який Господь Бог уклав з нашим батьком у вірі Авраамом. Саме на восьмий день було об'явлено ім'я новонародженого Дитяти – Ісус, що означає «Спаситель».

Недаремно всі ці події відбуваються восьмого дня, адже все створення світу описано в Біблії у рамках семи днів: шість днів Господь Бог творив, на сьомий – спочив. Відтоді семиденний тиждень увійшов навіть у наш вжиток. А восьмий день показує нам абсолютно іншу дійсність, інший вимір існування людини, впроваджує нас у нову еру і під знаком цієї події розпочинаємо новий рік», – наголошував Блаженніший Святослав.

Сьогодні, за його переконанням, наші очі дивляться на святого Василія Великого, який у собі наче ввібрав усе те, про що говорить нам Святе Письмо.

Блаженніший Святослав нагадав, що Василій належав до однієї з найбільш знатних родин Каппадокії (територія сучасної східної Туреччини). Його родина належала до перших християнських родин цих теренів, зазнала переслідувань за часів імператора Діоклетіана. А сам Василій був одним із найосвіченіших людей свого часу.

«Для представлення Василія Великого забракне навіть цілої науки, тому я, щоб накреслити вам його портрет, лише пригадаю один випадок із його життя, – розповів Предстоятель Церкви. – Він, захищаючи віру Церкви в одного Бога в трьох особах, якось зустрівся з намісником Каппадокії (деякі науковці стверджують, що то міг бути й тогочасний імператор). Коли останній намагався переконати Василія Великого змінити свою віру, святий гостро відповів йому і сказав істину. На це урядовець сказав, що ще ніколи не чув, аби якийсь єпископ так до нього міг промовляти. А Василій йому відказав: «Бо ти, певне, ще ніколи не зустрічав справжнього єпископа». Ця фраза, на мою думку, віддзеркалює все те, ким був, чого навчав і що робив Василій Великий. Він справді був проповідником Христової істини, реформатором, засновником спільнотного чернечого життя і навіть упорядником церковного богослужіння, яким ми користуємося до сьогодні. Адже та Літургія, яку ми служимо зараз, називається «Літургія святого Василія Великого»».

«Тому сьогодні, – наголошує Глава Церкви, – у початок нового року, Василій Великий закликає кожного з нас: «Будь справжнім!»»

«Дві тисячі дванадцятий рік наша Церква проголосила Роком мирянина, – продовжував Блаженніший Святослав, – бо Церква – це не єпископи, священики чи монахи, Церква – це Божий люд, це Ви! І більшість Церкви становлять саме миряни. Тому сьогодні, розпочинаючи цей рік, хочу закликати всіх вас: будьте собою, будьте справжніми християнами, які зможуть цю справжність випромінювати в усьому, що роблять, чого навчають там, де сьогодні їх покликав і поставив Господь Бог... На жаль, сьогодні ми живемо у світі фальшивок і підробок, коли кожен міняє свою личину відповідного до того, що йому вигідно здійснити в сучасному світі, а це завдає великої шкоди всім нам. Нехай новонароджений Спаситель, який нам об'являється як Ісус, буде нашим знаменом, силою нашої справжності, нехай Василій Великий буде покровителем нашого християнського життя», – побажав Предстоятель Церкви всім християнам.

Апостольський нунцій в Україні Архиєпископ Томас Едвард Галліксон у привітальному слові до отців-василіян і вірних сказав: «Вже стала доброю традицією присутність Апостольського нунція тут у храмовий празник Святого Василія, хоча б тому, що ця парафія є найближчою до мого дому... Тому я хочу висловити свої найсердечніші привітання пароху та всім парафіянам храму Святого Василія Великого. Сподіваюся, що під заступництвом цього великого святого цей храм і спільнота в Києві зможуть завдяки своєму доброму прикладу надихнути молодь нашого часу на чесне, інтелектуальне життя, навернути молодих до життя Христа, як це робив Василій Великий».

Апостольський нунцій зачитав своє привітання українською мовою. Це дуже сподобалося парафіянам, за що вони навіть йому поплескали, що дуже потішило Владику Томаса.

Глава УГКЦ побажав усім отцям-василіянам бути справжніми монахами на взірець святого Василія Великого, додавши, що саме цим ми зможемо зворушити серця всіх людей, бо святий вчив: що монах – це не що інше, як справжній християнин.

Крім того, Блаженніший Святослав привітав усіх Василів і Василин. «Бути Василем чи Василиною – значить мати царське ім'я», – сказав він.

Наприкінці протоігумен Йоанікій подякував високому духовенству за повчальні слова, за науку бути автентичними, бо коли людина є справді автентичною, вона поєднана з Богом, а отже, має життя. Протоігумен висловив побажання, щоб Блаженніший Святослав і надалі провадив отців-василіян у їхньому служінні. ■

Департамент інформації УГКЦ

НЕ ДЛЯ ВСІХ ПОКЛИКАННЯ В ЖИТТІ – ОДНАКОВЕ

З нагоди 40-ліття священства о. Володимира Палчинського, ЧСВВ

Джерело: http://osbm.info/?p=3400

У 2012-му році свій 40-літній ювілей священства відзначає заслужений священик з василіанського монастиря Царя Христа, що на Майзлях в Івано-Франківську о. Володимир Василь Палчинський. З цієї нагоди публікуємо життєпис та уривки його інтерв'ю,. яке він дав греко-католицькому часопису «Нова Зоря».

■ о. Володимир Палчинський, ЧСВВ

Василь Палчинський народився 4 січня 1939 року у м. Чесанів Любачівського повіту Львівської обл. (тепер – Польща) у побожній родині. В сім'ї було семеро дітей. Після Другої світової війни цю родину з Польщі переселили в с. Родатичі Городоцького району Львівської області. Після військової служби в 1962 році влаштувався на роботу й закінчив середню школу (вечірню) у Львові.

Ще до армії познайомився із греко-католицькими священиками, які повернулися із заслання. Василеві запропонували, щоб вчився на священика, але він тоді ще відмовився, бо хотів бути інженером-будівельником. Та Божі плани були іншими (хоча любов до професії придалася і в монастирі – ще й як). Зв'язки з підпільними священиками підтримував постійно.

Василь відсидів у Львові вісім місяців за переховування релігійної літератури. Вступав у Львівський політехнічний інститут на будівельника-конструктора, але кадебісти поставили умову про співпрацю з ними. Та вони одержали відмову.

В молодої людини визрівало бажання служити Богу у підпільному монастирі. 9 травня 1963 року тодішній протоігумен отців василіян о. Пахомій Борис під час таємного Богослужіння вручив габіт Василю Палчинському і він став братом Володимиром. Його співмешканцем став відомий о. Антоній Масюк. У підпіллі вони фотографічним способом видавали календарі, молитовники, образки. Щорічно відбували реколекції, складали обіти, а вдень працювали на різних роботах.

29 січня 1972 року в Івано-Франківську владика Іван Слезюк у присутності єпископа Софрона Дмитерка і о. Василя Мен-

друня висвятив бр. Володимира на священика (у той час Володимир Палчинський працював реставратором у Львівському музеї етнографії, але його вигнали з роботи, коли довідалися, що він є священиком). Батьки лише через деякий час довідалися, що їх син – священик.

Молодий ієромонах Володимир підпільно служив в Золочівському та інших районах Львівської області. Бував навіть у Києві. Кияни говорили: «Дайте нам Бога, бо та комуністична політика нам вже набридла»…

З 1988 року Богослужіння ставали більш явними і прилюдними, але священиків не вистачало. У 1989 році над зачиненою церквою Вознесіння Господа нашого Ісуса Христа у м. Золочеві люди побачили Матір Божу. На Зелені свята того року о.Володимир відправив біля цього храму Службу Божу. З того часу під церквою служили св. Літургії, але настали холоди і виникло питання про приміщення. 25 листопада 1989 року місцевим греко-католикам віддали ключі від храму і того дня громада була на св. Літургії в Божій святині. Невдовзі о. Володимир ініціював екуменічну Хресну Дорогу, щоб залучити всі конфесії, і отримав згоду влади. Відтоді щороку організовують Хресну дорогу містом. Потім цю традицію перейняли священики у Львові.

У Золочеві є ще одна унікальна церква св. Миколая, яку передала греко-католикам влада і де під час ремонту церкви Вознесіння ГНІХ були відправи. Отець Володимир, окрім ремонту золочівського храму, розпочав будівництво монастиря у Золочеві. В 1996 році в новій обителі вже тривали перші офіційні студії в Інституті ім. Й. В. Рутського.

Отець Володимир Палчинський два терміни служив ігуменом Золочівського монастиря, а з 1997 по 2010 рр. був ігуменом Івано-Франківського монастиря. За цей час проведено ремонти цього монастиря та церкви. З 1998 року з ініціативи о. Володимира та благословення владики Софрона Мудрого в Івано-Франківську почали проводити Хресну дорогу містом. Список заслуг о.Володимира можна й далі продовжити…

– Такою непростою, цікавою і багатою є Ваша, о. Володимире, історія служіння. Її стежки привели Вас сьогодні до сорокалітнього ювілею від дня, коли стали священиком. Чи Ви відчуваєте Божу підтримку у своєму житті?

– Розкажу такий випадок. В селі Коти, що на Львівщині, є військовий полігон. Якось одного разу з нього втікав солдат, а його доганяв офіцер. Це побачили хлопці з села, штовхнули офіцера, він впав і солдат втік. Офіцер мав при собі фотоапарат і сфотографував тих хлопців. Вони хотіли відібрати фотоапарат, щоб засвітити плівку, і в суперечці зірвали йому пагони. За цей «злочин» їх потягнули в КДБ і призначили таке покарання: «До вас приїжджає підпільний католицький священик, його треба піймати». Хлопці погодилися, щоб залагодити справу. Ці всі юнаки ходили до мене сповідатися. Вони переказали ревнительці Апостольства молитви, щоб повідомила священика, аби він не їхав у село, бо їм дали завдання його піймати. І я вже не їхав. Через два тижні приходять і кажуть, що я вже можу знову їхати, бо кадебіст, який наказав мене знайти, потрапив в аварію і забився на смерть.

– Що б Ви хотіли сказати і побажати молодим священикам?

– Якщо священик справді хоче бути добрим пастирем, то найперше він мусить бути вірним Богові, завжди має пам'ятати

про присутність Божу. Де б ми не були, з нами постійно є Господь. З Богом йдемо, з Богом робимо, з Богом живемо. Священики не виконують свої справи, а справи Божі. Вони є посланцями Божими і повинні робити те, що Бог їм послав. Коли священик сильно стоїть при Бозі з молитвою і відданістю Йому, то тоді його молитва має велику силу.

– Яке основне завдання богопосвяченої особи тут, на землі?

– Кожна людина хоче бачити у священику особу Божу, чи він є при престолі, чи на будь-якій іншій роботі і просто у житті. Де б священик не був, він повинен завжди давати добрий приклад Божої особи. Священиче життя має вплив на людей, якщо його поведінка гідна, то тоді його парафіяни зростають духовно і священик стає будівничим Царства Божого, а якщо він дає поганий приклад, то стає руйнівником. Священик завжди веде за собою людей. Один веде до неба, а інший – до пекла. Завжди треба пам'ятати хто ти є і пам'ятати про присутність Божу. Де б ти не був – там є Бог.

– Скажіть, будь ласка, як зрозуміти, що Бог кличе і зробити правильний вибір?

– Покликання проявляється порізному. Так як маємо багато різних квітів, так і не може бути однакове для всіх покликання. Кожен по-своєму його переживає, але ми завжди маємо вибирати те, що є краще для спасіння. Вибирати те, що тебе підносить, єднає з Богом.

– Отче Володимире, можливо, у Вас є якийсь вислів, на який Ви завжди опираєтеся?

– Витворити в собі присутність Божу. Бути свідомим: де б ти не був, там є Бог. Бути свідомим присутності Божої. ■

Підготовлено
за публікацією Віри ДІДУХ,
греко-католицький часопис «Нова Зоря»

ЦЕРКВА – КОЛИСКА НАШОГО ДУХА...

Саме Заклик Христа, який вже тисячоліттями звернений до людей, кличе всіх, загалом, і кожного зокрема, стати працівниками у Його винограднику, вже тут на землі. Тим активним робітником у Христовому винограднику і ревним мирянином є Ігор Дутка, котрий своєю працею і життям в цьому безмежному світі свідчить Христа.

РОДИНА – ЦЕ ДУХОВНА КОЛИСКА

Християнська родина виконує своє завдання через виховання дітей, які є надією для суспільства та Церкви Христової. Найкращим способом того, щоб правильно виховати свою дитину, є приклад власного життя. Моє дитинство припало на сумнозвісні «совєтські» часи. Але це не завадило моїм батькам, які були практикуючими християнами, своїм особистим прикладом прищепити любов до тієї віри, про яку навчає Господь. Вчили мене і мого старшого брата жити у світлі правди і милосердя, допомогати потребуючим і скривдженим, захищати слабшого і тішитися успіхами своїх друзів, не заздрити, а дарувати любов. Якщо сім'я живе з Богом, а справи релігії є частою темою домашніх розмов, діти швидко переконуються у їх важливості. І ніякий державний устрій цьому не стане перешкодою, бо батьки є першими проповідниками для своїх дітей і першими свідками Христа, першими благовісниками.

Так сталося, що вже в 35 років я втратив обох батьків, але сформований в дитинстві образ Бога я несу через усе життя. Стараюся наслідувати своїх батьків і виховувати моїх дітей та внучку у релігійному дусі.

МОЯ ПРАЦЯ РОЗПОЧИНАЄТЬСЯ З МОЛИТВИ

Кожен християнин має благодать покликання, перспективу прожити повноцінне і щасливе життя. Цей дар людина реалізовує в духовному житті-передумові особистісного зростання і розвитку. Як для фізичного вдосконалення людини потрібні заняття спортом, а для інтелектуального -навчання і освіта, так для духовного необхідними є молитва і св. Тайни. Тому моїм життєвим кредом є «без Бога ні до порога». Крім обов'язкових ранішніх та вечірніх молитов, вже впродовж 20 років кожен день перед початком робочого дня беру участь у Святій Літургії, приймаю св. Причастя. Це дуже допомогає мені в роботі і житті. До цього стараюся долучити і своїх співпрацівників. Був час, коли в моєму відділі робочий день починався зі спільної молитви. Неодноразово спільно беремо участь у св. Літургії, разом їздимо на прощі, хресні дороги, відпусти. Як керівнику організації, це допомогає морально і духовно підтримувати підлеглих у виконанні покладених на них обов'язків. Багато проблем зникло б, якби всі усвідомили, що служіння ближньому – це служіння самому Господеві.

ЦЕРКВА – ЦЕ СТИМУЛ МОГО ЖИТТЯ

Були випадки в житті, коли було дуже важко. Здавалося, що становище безвихідне, а ситуація, яка склалася щодо мене, - несправедлива. Але завдяки церкві, молитві і духовній підтримці священиків багато що можна було подолати, а частину проблем - вирішити. Беру участь у чисельних зборах Апостольства молитви, різних молитовних заходах. Це допомогає поіншому подивитися на світ, повертатися у свій робочий «клімат» з новими думками та свіжими ідеями. Адже Слово Боже завжди надихає на те, щоб шукати непрості розв'язки певних ситуацій.

■ Ігор ДУТКА

Церква повинна стати для нас не лише храмом, а й місцем зустрічі з іншими людьми, які стали на дорогу спасіння і можуть спільно роздумувати над Євангелієм. І не тільки в церкві, а й поза нею.

Кожен з нас покликаний внести свою частку, залежно від того, де і в якій ситуації він знаходиться. Це величезне завдання, яке перебуває внутрі Церкви. Для виконання цього завдання ми сюди і прийшли.

Розмовляв Андрій Сав'як

10 січня 2012 року прийшла сумна звістка, що в Канаді на 24 році життя несподівано відійшов у вічність брат Герард Тарас Перхун, ЧСВВ. Народився він 9 травня 1988 року в Німеччині, незадовго після того родина повернулася в Україну Україну, до м. Калуша Івано-Франківської обл. Навчався у Калуській школі, але з дитинства відчував у серці поклик до служіння Богу. Як тільки з'явилася можливість – вступив до Бучацького колегіуму святого Йосафата. У випускному альбомі він написав: «Людина, яка стоїть на місці, подібна до невірного слуги, який, отримавши один талант, закопав його в землю через свій страх. Тому кожен повинен зростати духовно, щоб виправдати довір'я Отця Небесного, стати поважною сходинкою в творінні самого себе».

В липні 2005 року Тарас вступив до новіціяту в Крехові й під час облечин прийняв монаше ім'я Герард. Потім навчався у Василіянському інституті у Брюховичах, а в 2011 році настоятелі запропонували продовжити навчання в Канаді, на що радо відгукнувся. Звістка про його передчасну кончину боляче вразила всю василіянську спільноту. Висловлюючи щире співчуття родині, залишаємося у молитві за душу покійного.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

РІЗДВЯНА РАДІСТЬ У ЗВАНІВЦІ

Вперше в історії василіянського монастиря у селі Званівка, що на Донеччині, відбулась різдвяна вистава під назвою «Різдво родини Куп'єлло» за участю братів – студентів Василіянського інституту філософсько-богословських студій. Ця вистава є п'ятою з репертуару монашого театру «В каптурах».

■ Вистава «Різдво родини Куп'єлло»

Прості, але глибокі роздуми автора Едуардо де Філіппо над життям однієї італійської сім'ї напередодні Різдва Христового… Режисер Дмитро Бартков разом з акторами-монахами експериментують, роздумують над життям героїв, життям сім'ї, шукають у втраченій сучасності сліди Бога.

На перегляд вистави численно зібралися парафіяни двох василіянських громад сіл Званівки і Роздолівки.

Зі вступним словом до місцевих жителів звернувся о. Роберт Лисейко, ЧСВВ, ректор ВІФБС. По завершенні вистави брати-монахи виконали колядки для людей. Відтак настоятель місцевого монастиря о. Клавдій Марунчак, ЧСВВ, від імені всіх присутніх висловив подяку ректору та студентам за «різдвяну благовість», заохотивши присутніх до ще глибших роздумів над містерією Різдва, присутністю новонародженого Христа в кожній родині, у житті кожної людини зокрема. ■

Повідомив бр. Іпатій ВАЩИШИН, ЧСВВ

Число 7. Львôвъ 1. листопада. 1897.

Выходитъ разъ на мѣсяць у Львовѣ въ Монастири ОО. Василіянъ.

МІСІОНАРЬ

Рôчна пренумерата выноситъ 24 кр. Поодинокe число 2 кр.

В номерах Місіонаря за листопад і грудень 1897 р., було опубліковано статті під назвою «Зъ Бразиліи. Листъ місіонаря Єромонаха Сильвестра». Для отців Василіян від перших років сформування Чину були важливим елементом праці - парафіяльні місії. Які відбувалися не лише в Україні але й за її межами. А першою заокеанською була месійна праця до Бразилії. Друкуючи цей лист в журналі, отці інформували людей про справжній стан речей, за оеканом. З кін. XIX ст. розпочалась перша хвиля еміграції з західноукраїнських земель за кордон. Сотня кілометрів недоглянутих прериїв, для українців це звучало, як благо. Канадський, бразилійський та інші уряди радо запрошувала українців. За відсутності в нас аграрно-культурної політики щодо землі селяни з радісними ілюзіями покидали домівки набуваючи статусу - емігрант. На пр. XIX ст. для галицького селянства стало традиційністю переселення до Бразилилії. Їхні митарства розпочиналися відразу після прибуття на головний пункт країни з іронічною назвою «Острів квітів», що поблизу Ріо-де-Женейро. Для новоприбулих українців еміграція перетворю-валась на «острів жахів», на їхніх очах розвіювались міфічна мрія про «чудо-землі». Мине багато років поки українці зуміють освоїтися на бразильському континенті і доробитися до омріяної «кращої долі». Але ті що були згодом, ніколе не зрозуміють як це бути самим першим. . . .

ЗЪ БРАЗИЛІЇ.

ЛИСТЪ МІСІОНАРЯ ЄРОМОИАХА СИЛЬВЕСТРА

Бразилія, куди багато нашого бідного люду помандрувало щастя шукаючи, є то велика земля, котра, як знаете, лежить за морем в тій частині світу, що звется Америка. Всієї бразилійської землі рахують на 8 міліонів, квадратних кілометрів, а більша половина тієї землі досі ще не досліджена. Живе там 20 міліонів душ, а з тих неповний міліон родовитих диких червоношкірих індіанців, решта припадає на всякого роду туди приїзджих людей з нашого старого світу і засланих туди в неволю чорних африканських негрів, та всяких мішанців. Наших людей звабили туди одних хитрі спекулянти, котрих тамтешні багачі підплачували, щоб їм з нашої землі спровадили міцного і дешевого робітника, а других звабила туди новина, що

Бразилія роздає землю людям дуже дешево, за копійки, а третіх погнала в світа за море наша скрута, біда, нужда. Але, як то кажуть, бідному все вітер в очи, так і з тими нашими емігрантами. Деякі з тих відійшли на дно моря, не доїхавши до Бразилії, як ото люди, що вии хали з околиці Чорткова, з Миловець; інших помордували дикі індіанці в лісах, як ото декого з околиці Мостів великих; тисячі потрапили в правдиву неволю на фільваркові господарства до тамтешніх багатіїв; інші тисячі загинули від голоду і хвороби в бразильських лісах, дехто втік з великими труднощами назад до строго краю, а лише невеличка частина отримала малі частки лісів під викорчовування і дорабляється нової кращої долі.

Найтяща їх журба була та, що не було їм кому подати духовної Божої потіхи, особливо, як хто мусів умирати без покаяння, без сповіді. ДЛЯ ТОГО писали вони громадно благальні листи до наших єпископів, щоб їм послати хоч одного священика. І поїхав там отець Роздольський і той ревно почав працювати. А в травні цього року поїхав туди також наш отець місіонар монах Сильвестр. Від нього отримали ми з Бразилії кілька листів, і дещо з тих листів хочемо тепер нашим любим читачам уділити. От що нам пише отець місіонар:

"Зі Львова виїхав я, 11 травня рано до Кракова, з відки, полагодивши деякі справи виїхав я, 14 травня рано на Освенцім до Вроцлава, і не затримуючись тут ні на хвилину поїхав я просто до Берліну, де прибув я вечером біля 9 години. Скільки мені час дозволив оглянути столицю німецького цісаря. Зробило воно на мене величаве враження, особливо вечером прегарне електричне освітлення. До Гамбурга прибув я 16 травня ранком. На дворці чекав на мене власник готелю Франц Оелькерс, німець, католик, якого надіслав гамбурський священик отець Свідро, котрого я повідомив з Вроцлава телеграфично про свій приїзд. Оелькерс, чоловік дуже чесний, завіз мене до свого готелю і заопікувався мною дуже сердечно на весь час мого перебування в Гамбургу. Слідуючого дня, відвідавши отця Свидра, який мене прийняв з великою щирістю, потім пішов я до одних монахинь, відправити службу Божу; слухав опісля сповідь поляків яких є багато в Гамбургу, і виголосив їм проповідь. Опісля пішов я в місто шукати по готелях и бараках за галицькими емігрантами. Місцеві готельники скаржаться дуже, що галицькі емігранти, то народ невихований і нехлюйний, обдертий і голий і засмічують їм готелі так, що ради собі дати не можна. В бараках знайшов я 5 родин руських з Буконини. Діти їм похворіли, забрали їх до шпиталю. Невісти в уборі, короткому по коліна, з грудьми розхрістаними, брудні, немиті, незачесані, може з тижнів два, мали печальний вигляд і немогли нажалітися. В еміграційному бюро мені сказали, що два дні тому відїхав до Канади один транспорт, а за кілька днів має приїхати близько 170 родин з Галичини і Буковини.

По готелях і по всіх публічних місцях видно поприбивані друковані приписи поліційні що до охорони емігрантів. Приписи написано на кількох мовах: німецькій, польській, чеській, словацькій, мадярській. Завдяки старанням одного урядника в товаристві св. Рафаїла, вп. Мейнберга і мого добродія пана Оелькерса та отця Свідра постарано ся для мене в купівлі білета на корабель Кордоба, що їхав до бразилійської пристані Ріо де Янейро. Білет першогокласу коштує 600 марок, мені знижено за 430 марок (380 зр). Якби в Ріо була кварантана, то товариство корабельне, обовязалося платити мені 10 марок денно на утримання.

З Ріо де Жанейро дальше кораблем їхати до Паранагва, звідти залізницею до Куритиби, а опісля, чим Бог позволить, до Прудентенополя. Тим самим кораблем їде 6 німецьких монахів Францишканів і 4 монахині; св. Катерини. Корабель відплив від берега 20 травня рано. Службу Божу мав я в своїй каюті, де сам мешкаю. Вечером стало мені погано, це морська хвороба, але досить легка для мене. Слідуючого дня був я цілком здоровий.

24. Травня ми затримались в португальському порту Лейшоеш на одну добу. Оглянув я близьке портове місто Опорто, дуже красиве.

26. Травня прибув корабель до Лісабона, звіце і надсилаю цей лист.

Слідуючій лист Отця Сильвестра прийшов вже з Бразилії з Ріо де Янейро, куди корабель плив цілий місяць. Ото що читаемо:

"В Ріо де Янейро здибався я дивним способом з Інтернунціем Апостольським, котрий з Петрополиса, де мешкає, приїхав до Ріо де Янейро і зайшов до мене, так як би за мною шукав. Я дотепер дякую Богові, що Він мене попровадив не просто до послідньої моєї пристані Паранагва а через Ріо де Янейро і тут майже силою мене затримав, бо корабель бразилійскій, котрим я мав дальше їхати, кілька годин перед тим відплив. Моя зустріч з Інтернунціем на половину зменшила мої клопоти, котрих з часу коли вступив на бразильську землю назбирав багато. Вчасі розмови з Інтернунціем прийшов був до тогож один священик обряду гр. кат. з Лібану, котрого до Парани вислав був з прекрасними свідоцтвами патріарх для Арабів, котрих тут багато. Приїхав він до Інтернунція з Куритиби, бо тамтешній бразилійскій єпископ не прийняв його і сказав вертатися назад до Европи. Інтернунцій не зміг допомогти йому і він найближчим кораблем відплив до Европи. Мене прийняв Інтернунцій ласкаво, однак представив великі трудноші що до принятя руських священиків в Бразилії. По довгій нашій розмові, ми дійшли до наступного що Інтернунцій обіцяв зателеграфувати до єпископа в Куритобі, в котрого в діецезії лежить моя парохія Прудентополіс, і в потребі пообіцяв мені свою допомогу і опіку. Стало мені лекше на серці, і я спокійніше пустився в дальшу дорогу кораблем до Паранагви а з відти до Куритиби.

21. червня приїхав я до Куритиби і прийшов до тамтешнього єпископа а по пятьох днях вибрався я в дальшу дорогу до міста Прудентополіса, де наших людей найбільше осіло і де вони найбідніші і цілком опущені. Тут моя парохія велика, велика бо нараховує 30 тисяч Русинів в самій країні Парана і Сант Катарина, не рахуючи кільканадцять тисяч робітників русинів в сусідніх провінціях: Сан Паульо, Ріо Гранде де Суль і інші. До праці треба було братися чим скорше. В Куринтобі і в околиці пробув я найперше десять днів. Від досвіта до темної ночі слухав я сповідь наших людоньок, котрії збігалися з всіх закутків, з сльозами радості і утіхою душі але висповідати не міг я навіть половини. По девятьох днях мусів я їхати в дальші ліси та вертепи, шукаючи наших бідняків. Вони виходили самі мені на зустріч, з плачем і на силу забирали мої пакунки і тягнули до себе, благаючи, щоби у них лишитися. Повнісінько їх тут – літами несповідані, опущені, занедбані, без жодної духовної опіки, діти нехрещені, старші умирають як не люди, самі ховають, дівчата і жінки розпустилися в тих лісах як погани; між безбожними бразилійцями і самі стратили побожність і честь, купами волочаться, і про їх душу ніхто не дбає, ніхто над ними милосердія не має. – Половина наших емігрантів, що сюди приїхали, вже до тепер пропали на віки з душею і з тілом.

Вимерло їх тут багато: покільканадцять померлих бувало денно. Багато вертаються до Галичини, а частина тількі дорабляється помаленько. Багато емігрантів тікають з відси до Канади. Оповідають мені нечувані речи про нужду, якої зазнали, а виглядають так, що страшно на них дивитися.

Крайній час зарадити біді тих нещасних душ. Священиків тут треба чим скорше, доки ще тліє у декого віра. Но тутъ лише такий священик може рішитися іти, котрий би з гори знав, що йде на чорну працю, і котрий був би готовий і на смерть, якщо хоче ратувати душі від погибелі, може надіятися на смерть бо бразилійська дич кожної хвилі може впустити кулю в лоб. – Праця тут страшна. Саме місто Прудентополіс розкинене лежить на 40 миль в окрузі; його вулиці тягнуться від 5

Молѣть ся въ лютôмъ.

Божественный Спасителю нашъ Іисусе Гъсподи! Жертвую Тобѣ всѣ молитвы, справы и терпѣня нынѣшного дня и сполучаю ихъ зъ тымъ намѣренемъ, въ якôмъ Ты самъ на олтаряхъ нашихъ за насъ жертвуєшь ся Отцу небесному, особливо жертвую ихъ за *наверненє утратившихъ св. вѣру. Амінь.*

до 7 миль, між пропастями, горами, лісами. Одна з них зветься Нова Ґаліція.

В Прудентополісі є Русинвв біля 5250. Тепер тут в роботі пилка та сокира: велитенський огонь нищить ліси під засів. Люди ходять як трупи з нужди і голоду. Чотири цвинтарі вже заповнені. По лісах позакопувано їх без рахунку. Через голод дехто з наших людей продає рідних дітей Бразилійцям за кілька мильрейсів (то є за пару риньских.) Інші за дармо дають свої діти Бразилійцям, щоби менше мати клопоту. З того видно, як наші люди тут здичіли. А що людей живе тут на віру того и порахувати годі. Крий Боже, яке плюгавство гут загніздилось. Не було ради, треба було місію зробити. Люди потрохи опамятались. Але за, то Бразилійські роспусники, від котрих руські жінки по місіях повтікали, озлобилися на мене і грозили що мене убють. – В Бозі одна моя надія, що Він мене оборонить від напасти. Тепер вибираюся оглядати мою парохію.

Дорожнеча тут страшно велика. Буханець хліба коштує 50 кр. ; десять літрів Фасолі 2 зр. 50 кр. ; пів мішка муки 15 зр. ; головка капусти 25 кр. ; миска бляшана 1 зр. ; пачка сірників 55 кр. проста сокира 3 зр. 50 кр. ; чоботи юхтові до 50 риньских; черевики 9 риньских; кільо цибулі 1 ринь-скій и т. д. –

Тут, де хто вмре, там його треба й ховати. Далеко нести на цвинтар, годі, бо тіло по 6 годинах розкладаєся так, що трудно довше тримати.

Зима тут без снігу, але гірше дошкулює, як галицька. В день горячо, а в ночі такий мороз, що аж вода замерзає. –. Багато тут земних мурашок, що вгризаються чоловікові аж під шкіру, і там дуже скоро плодяться і тіло гниє.

Закінчую, засилаючи всім Отцям і Братам і знакомим братній привіт, з далекої, ой дуже далекої чужини; а при тому прошу всіх о палкій молитві за мене і за моїх бідненьких людях. ”

Брат во Хр. Сильвестеръ
монахъ Ч. св. Вас. В.
31. Липця 1897.

Першим Василіянським місіонером був отець Сильвестер Кізима, ЧСВВ. З 1906 року до Бразилії почали приїзджати нові Василіянські місіонери. Згодом під керівництвом отця Маркіяна Шкірпана була організована розбудова місійних осередків майже в усіх поселеннях українців у Бразилії. У 1921 року місію отців Василіян у Бразилії відвідав Галицький протоігумен о. Анастасій Калиш, ЧСВВ, який вніс ідею про створення провінції. Що і відбулося в 1931 р., було відкрито Віце-Провінції і новіціят у Прудентополі. Як підсумок пятдесятирічної місійної праці василіянських отців - засновано Провінцію Св. Йосифа у Бразилії в травні 1948 р. Першим Протоігуменом став о. Йосиф Мартинець, ЧСВВ. Сьогодні Провінція має 3 монастирі, 11 резиденцій, новіціят, студійний та Провінційний Доми у Куритибі.

ПРАВИЛА ДОБРОГО ТОНУ ПАРАФІЯНИНА

Відповідно до «етикету» сумлінного парафіянина (розробленого італійською парафією Св. Івана Хрестителя), «справжній католик» ходить до церкви із відчуттям духовної радості, бо йому відомо, що він стоїть перед Тим, Хто обіцяв утішити усіх, хто страждає: «Прийдіть до мене всі втомлені та обтяжені, і Я облегшу вас» (Мт. 11, 28).

Навіть якщо парафіянин зайшов до храму «випадково», то він молиться як справжній учасник, а не як простий спостерігач. Варто завжди пам'ятати, що літургійна відправа не є часом для приватної молитви, але для спільної участі у молитві Церкви.

Пожертва, яку даємо під час Служби Божої, має бути дійсно участю кожного у загальній справі, відповідно до власних можливостей, а не для того, щоб просто заспокоїти свою совість, що вкинув щось, чи просто позбутися зайвих копійок у кишені. Фінансово підтримувати Церкву є обов'язком кожного християнина.

При вході до храму сумлінний парафіянин робить знак хреста на згадку про хрещення. У середині храму зі знайомими слід привітатися лише кількома словами. Якщо є потреба поговорити, то треба робити це так, щоб не заважати іншим вірним.

Участь у Літургії треба брати і тілом, і розумом. Під час відправи вірні виконують різні дії: стоять (знак Воскреслого Христа), сидять (позиція для слухання), клякають (знак поклоніння, адорації), роблять поклони (знак поваги). Вірний, який дотримується «бонтону» (правил доброго тону), що є поєднанням традиції і здорового глузду, завжди намагається зайти до храму ще до початку відправи. Якщо приходимо раніше, то час перед спільною молитвою треба провести у внутрішньому приготуванні до Служби Божої, а не в розмовах зі знайомими. Ці хвилини треба використати для того, щоб у тиші прийняти Божу благодать.

Церква не є місцем, де викликають зацікавлення до своєї персони чи демонструють власну фізичну привабливість. Церква – не подіум для показу мод. Навіть якщо надворі спека, уникайте одягу, який пасував би для прогулянки на пляжі. Це – справа виховання поведінки у святих місцях та у спільноті. Коли сидите, намагайтесь залишатись у зібраній позиції і не закидати ногу на ногу. Не треба досліджувати, що роблять інші. Це допомагає уникнути осудження і зосередитись на відправі та уважно стежити за її перебігом.

Справжній католик бере участь у діяльності парафіяльної спільноти. Він також докладається до віднови і реставрації парафіяльних споруд, щоб зберегти те, що йому залишили попередники.

Кожному, хто вже прийняв Причастя, треба одразу відійти вбік, щоб інші теж змогли приступити до священика і запричащатися. Після Причастя слід подякувати Господу в молитві. До завершення відправи з храму не можна виходити (за винятком нагальних потреб).

Християнський обов'язок не обмежується лише храмом, позаяк вірні продовжують виконувати його в родині, на роботі, в школі, в щоденному житті, чим дають свідчення своєї віри. ■

«Католицький Оглядач» за матеріалами VaticanInsider

БЕЗ ЛЮБОВІ НЕМОЖЛИВО ЖИТИ – БЕЗ ТЕРПІННЯ НЕМОЖЛИВО ЛЮБИТИ

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ

Молодий чоловік іноді є подібний своєю долею до сліпого музиканта-скрипаля, який стоїть на тротуарі однієї з вулиць міста і грає свою симфонію життя. Біля нього в обидві сторони проходять перехожі, на мить вслухаються в чарівну музику, та, не зупиняючись, ідуть у своєму напрямку. Сліпий музикант, загравши декілька пісень, сонату і дещо з пам'яті, кладе скрипку у футляр і просить прохожих, щоб його провели до одного з будинків на цій же вулиці, де він проживає.

Його скрипка і музика – це книга людського життя. Читай листок за листком, і щось у ньому знайдеш для себе, своєї душі. Не будь байдужим до чужої долі, бо у ній є і частина твоєї нелегкої долі: радості й смутку, злету й падіння, перемоги і поразки, спокійного причалювання до пристані, якою стає вічність. Це немов живий псалом, даний Богом. Читай його, якщо терпиш, а якщо ніколи не терпів, то вдумайся, яке складне людське життя, коли людина з вірою несе свій хрест, не нарікаючи на Бога і на людей.

В таких роздумах виїжджав Ігор на заробітки в далеку Португалію, залишаючи Батьківщину, родину і свій дім. Він попрощався з молодою дружиною, з батьками, друзями і рідними. Їхав, щоб заробити хоч трохи грошей. Дружина знову з тривогою, але з розумінням прийняла рішення свого чоловіка. Коли вони прощались, він спитав її, не задумуючись:

– Не боїшся, Лесю, що я тебе залишаю?

– На все Божа воля. Тільки прошу тебе: не забувай за молитву. Я також буду молитись. Що Бог дає – завжди є добрим. Щасливого повернення! З Богом! – відповідала на запитання свого чоловіка Леся в останню хвилину прощання.

Ці слова завжди пам'ятав Ігор, але молитву він цілком занедбав, а в серце увійшла зневіра до всього святого. Незважаючи на всі життєві труднощі у новій країні, він зустрівся з іншим способом життя, основною метою став заробіток. Гроші так потрібні, щоб придбати пристойне житло, автомобіль і все необхідне. Не можна бути байдужим, особливо тоді, коли знаходишся далеко від дому. Легко можна втратити духовні цінності, але повернути втрачене не завжди вдається. Леся писала Ігорю, що, як ніколи, себе відчуває щасливою тим, що скоро стане матір'ю:

– Любий мій, вчора я відчула під своїм серцем наше дитя. Коли заходило сонце червоним кружевом, вдивляючись у його захід, я думала про тебе, як ти працюєш, бо там у тебе ще світлий день. І в цей час дитятко подало знак свого життя. Як я зраділа! Не можу цього передати. Ти собі не уявляєш, яка я щаслива, що буду матір'ю. Куди б я не йшла, що б не робила, то нас вже є двоє. Мені здається, що і в тебе з'явиться радість, адже у нас буде потомство. О, який Господь добрий, що в такий спосіб ощасливлює нас, бо що може бути кращого на цьому світі…

Через два тижні цього листа отримав Ігор. Прийшовши на квартиру стомлений після денної праці, він не сподівався звістки від своєї дружини. Розірвавши конверт, вийнявши листа, почав уважно читати кожне слово. Він не міг ніяк зрозуміти всього, що було написано. Тут же засмутився і почав розводити руками, розмовляючи з собою:

– Ми цього не бажали. Як могло так статися? Мені потомство не потрібне. Невже вона цього не розуміє? Де жити і як жити? Ще не вспіли, а тут вже дитина. Щось потрібно робити, поки не пізно. Можливо,

вона хоче, щоб я повернувся швидше додому, а заробіток? Праця важка, але є гроші. Яке нещастя! Завтра буду дзвонити і напишу листа, нехай вона якнайскоріше приймає відповідне рішення. Нам ще дітей не треба. На все свій час. Ні, ні…

На другий день Ігор вийшов до праці засмучений. Цілий день на будові висотного будинку майже ні з ким не розмовляв. Тільки ввечері його старший друг по роботі, розуміючи, що щось не гаразд вдома, звернувся до нього з добрим словом:

– На мою думку, ти ще молодий і ніколи не терпів. Дозволь мені, щоб я тобі дещо підказав, а ти відкрийся. Без терпіння неможливим є життя. Ми часто забуваємо про того, хто провадить нас дорогою наших терпінь, коли несемо свій хрест до місця зустрічі з Христом, який визначає наші терпіння. Може, ти не хочеш терпіти. То признайся мені, і будемо цей хрест разом нести, щоб у тебе на душі було легше, – немов читав з книжки свої нотації Євген.

Приятель по роботі пан Євген був викладачем в університеті, але за матеріальних труднощів також виїхав на заробітки і працював разом на будові з Ігорем.

Тільки через день Ігор висловив старшому віком співробітнику і товаришеві свої проблеми життя, на що той відповів:

– Бережи сім`ю. Це щось найдорожче. У житті може будь-коли настати година випробувань, але і тоді треба співати свою пісню, щоб не відчути страху. Адже ж ти вінчався у церкві і присягав у вірності. Прикладом може стати Пресвята Родина. Йосифові також не було легко, але він приймав все, що Бог дав. Не думай, що я краще сприймаю, чи розумію терпіння, ніж ти. Я також багато вивчав і заглиблювався в мудрість, але найбільшої мудрості можна набратись у терплячих людей, бо всі ми є учнями терпіння, яке вчить нас життя. Так, так! Не усміхайся! Ми вчимось протягом всього життя, починаючи з шкільної лавки, де ми вперше, як діти, зазнали терпінь, і аж до останнього віддиху на смертній постелі, де ці земні терпіння закінчуються. У терпіннях людина відчуває величність своєї душі. Потрібно терпіти, щоб своїм близьким додати сили, а в тебе навпаки виходить. Своєю неохотою до терпінь, ти створюєш у своїй сім`ї хаос, і не відомо, чим це закінчиться.

– Вам легко викладати мені свою філософію, але що тут, всередині, в мене робиться, вам не зрозуміти, – пояснював з якоюсь недовірою Ігор своєму приятелеві, і вони розійшлись.

Коли Леся отримала лист від Ігоря, вона ще більше схвилювалась і відразу звернулась до свого пароха.

– Це диявольські хитрощі, – говорив парох, – цього допустити не можна. Перед шлюбом під час катехизації я вам про це говорив, про наслідки цього гріха. Цінністю нашого нашого життя є діти. Тут тільки врятує вас молитва. Я також в цьому намірі буду служити Службу Божу і молитися. Мені здається, що це є нерозуміння суті подружнього життя. Коли ви народите дитину, тільки тоді Ігор побачить його красу і велич Божого дару. Так, що будь спокійною. Бог любить ваше дитя, яке носиш під серцем, за нього вже тепер потрібно молитись. Будьте певні, що без терпіння неможливо прожити деколи ні одного дня. Для чого мусимо терпіти? А тому, що терпіння пов'язує життя з любов'ю. Це таємниця життя говорить нам, що щастям для нас є любити, терпіти і вірити. Нехай Господь Бог благословить вас, щасти вам Боже!

Минали дні і місяці. Ігор про себе давав щораз менше знати з чужини. По телефону він говорив, що увесь час зайнятий працею, що ніколи йому навіть написати листа, бо з роботи приходить дуже втомлений, і невідомо, коли приїде додому.

Леся знову й знову йому розказувала, що говорив їй парох, і запитувала, яке ім'я дати

дитині, якщо народиться хлопчик; просила Ігоря, щоб він молився за його щасливе народження. Та Ігор мовчав, просив не тривожити його.

А коли народилася дитина, Леся знову написала листа, списавши декілька аркушів паперу.

– Ти собі не уявляєш, яка я щаслива, відколи стала матір'ю. Дякую Богові і тобі, мій любий Ігорю, дякую, бо це наше потомство ощасливить нас. Я його хочу назвати так, як називався твій батько, – Степаном. Ти не будеш противитися такому славному імені? Ми дуже тебе чекаємо і хочемо щасливого твого повернення додому. Маленький Степанко – ось у мене він на руках – усміхається, як ангелик. Пересилаю тобі дві фотографії нашого ангелика. У неділю будуть хрестини. Хресними батьками будуть твій дружба Микола і моя дружка з весілля Оля, вони завжди запитують про тебе і поздоровляють тебе. Наш парох о. Василь говорив, щоб ми молились, як малі діти, і любились, як молоді закохані, а терпіли як мужчини. Тому бажаю тобі наснаги до молитви, любові до життя, терпеливості до мене і мужності у всіх твоїх життєвих негараздах. Ми з кожним днем щораз більше чекаємо з любов'ю на твоє повернення. Ось Степан своєю ручкою подає тобі поздоровлення…

Після цього листа Ігор тільки через півтора місяця говорив по телефону з Лесею, казав, що не зможе приїхати додому раніше, бо контракт на працю з підприємцем укладено на два роки і, якщо його розірвати, втратить багато грошей.

Леся з цим всім змирилась і час від часу писала листа. По телефону важко було навести зв'язок, тому чекала дзвінка від Ігоря, та він не квапився. З часом охрестила хлопчика і разом зі своєю матір'ю його виховували.

Коли минав строк договору, Леся почала частіше пригадувати своєму чоловікові про повернення, а в одному з листів писала, що Степанко серйозно захворів і йому потрібне невідкладне лікування. Про гроші, необхідні на лікування, мовчала.

Ігор після закінчення договору розрахувався з підприємцем, попрощався з друзями, зі старшим другом-викладачем Євгеном. Дякував йому за підтримку і бажав всього найкращого в житті.

– Ви вчили мене, як зрозуміти сенс нашого життя, пояснювали наші терпіння. Все це правильно, але я досі не можу зрозуміти дечого з ваших думок.

– Так, школою життя є терпіння. Пам'ятай, це кожного стосується – без любові не можна жити і без терпіння не можна любити. Щасти тобі Боже! – прощався Євген з Ігорем.

Коли Ігор прибув до свого містечка, найперше зайшов до батьків і все розпитав про дружину. Мати, щоб не засмутити сина, нічого майже не говорила про те, що Степанко захворів. І тільки, коли прийшов до хати тестя, дізнався всю правду про дитину. Леся, незважаючи на приїзд свого чоловіка, була сумною через слабість дитини.

– Я вчора повернулася з лікарні. Лікарі ніяк не можуть встановити діагноз. Одні говорять одне, інші – друге, а що насправді з дитиною не кажуть. Він ніколи не хворів, а це щось сталось, і невідомо чим закінчиться, – з тривогою в серці говорила Леся.

– Давно він хворіє?

– Вже більше, як два тижні, ходи глянеш на нього, він у нашій кімнаті з матір'ю. Лікарі навиписували різних ліків, надіємось на Божу допомогу…

Коли Ігор увійшов до кімнати, хлопчик спав. Він його погладив рукою по голові і, як на диво, він відкрив очі і дивився в очі Ігореві. Цей погляд так вразив Ігоря, що він не міг збагнути, де знаходиться. Це було не більше хвилини, але цього вистачило, щоб Ігор зрозумів, як нагородив його Господь. Степанко, заплющивши очі, немов знову

заснув. Це було щось неймовірне. Ігор після відвідин хлопчика занепокоївся і почав дорікати своїй дружині за її байдужість до дитини.

– Я викликаю швидку допомогу. Дитинка у важкому стані.

– Біля нас проживає дитячий лікар. Краще до неї подзвонити, – говорила Леся, набираючи до неї номер по мобільному телефону, радіючи в серці зі свого чоловіка.

За декілька хвилин прийшла лікар-педіатр, яка лікувала дитину. Послухавши малого, тут же промовила:

– В дитини ускладнення, але сьогодні вам у лікарні не допоможуть, потрібно дочекатись завтрашнього дня. Я йому дам один укол, а там буде видно, до завтра! – говорила лікарка, виходячи з хати.

Здавалося, два роки проминуло відтоді, як вони жили далеко одне від одного. Багато довелось пережити Ігореві й Лесі, але тепер вони мовчали про все пережите, хвилюючись за стан своєї дитини. Ігор згадав свого друга Євгена, який багато говорив про таємницю людських терпінь. Почав розказувати про нього:

– Мій добрий друг Євген говорив мені одного разу, і я не міг зрозуміти його слів: «Терпіння пов'язує життя з любов'ю, а смерть – з вірою». О, як важко зрозуміти потрійну таємницю життя: «Терпіти, любити і вірити».

Леся дивилась то на дитину, то на Ігоря, який непокоївся не менше від неї за життя їхньої дитини.

– Ігорю, ти стомився з дороги, відпочивай, а з дитиною я посиджу.

Ігор взяв своєю рукою Лесину руку і притиснув її до свого зболілого серця, кажучи:

– Будемо разом молитися. Надія тільки на Бога.

Це так піднесло її на дусі, що вона тут же витягнула вервицю, і вони почали разом молитися.

Минула ніч, а вранці Ігор зрозумів, що надія на життя Степанка дедалі слабшає. Ось він востаннє зітхне, і його душа залишить зболене дитяче тіло. Як це все перенести? Він вирішив залишити дім, щоб не бачити всього цього. Вийшовши з хати, пішов знайомими стежками польових угідь. Минувши городи, Ігор увійшов у ліс. Зупинився на невеликій галявині, роздумуючи над драмою свого життя.

– Чому так? Чому лікарі виписали хлопчика додому? Що з ним? Медицина лікує тіло, але, на жаль, не може дати полегшення терплячій душі. Кажуть, Бог справедливий, але чим ми провинилися з Лесею? Яка вина нашої дитини? А може?... Так, я провинився перед тобою, Господи, бо не бажав життя дитині. Боже, Ти караєш, мене негідного, прости мене за грішне моє життя!

Він впав на траву лицем до землі і залився сльозами жалю.

– Боже, я не гідний радіти життям свого сина, про якого моя дружина писала в листах з такою похвалою. Мене осліпили гроші, які заробляв тяжкою працею, забувши про сім'ю, про родину, про сина.

Ігор піднявся, став на коліна і щиро молився на самоті. Він бачив пташок біля гніздечка. Це ще більше зворушувало, ще ревніше молився, роздумував над своїм життям. Додому йому не хотілось повертатись, бо не бажав бачити вмираючого сина, а може, вже мертвого.

– Я його не любив, коли він був у лоні дружини, не любив, коли вона його народила, не любив, коли повертався додому, але коли він глянув своїми оченятами у мої очі, світ мені перемінився. Я бачив свого ангела, а тепер він помирає, і я більше його не побачу. Боже, яке нещастя, рятуй!... Життя за гроші купити неможливо. Терпіння кричить, а що я маю відповісти?

Ігор, обтерши сльози, яких ніхто не бачив, не поспішаючи йшов додому. Увійшов-

ши до хати, він побачив те, чого не сподівався. Тут була його мати, знайома лікарка, а Леся, усміхнена, тримала на руках свого Степанка, який розводив руками і мило на всіх дивився.

– Що з ним? – мало не вигукнув здивовано Ігор.

– Як бачиш, здоровий, – усміхаючись говорила Леся, – Бог його врятував через нашу молитву на вервиці. Дякую тобі, що мене підтримував у спільній молитві.

Ігор не вірив своїм очам. Він знову бачив дитячі очі свого сина, а Леся розказувала, як приходив до тями Степанко:

– Коли ти вийшов з дому, він відкрив свої очі, немов з якогось сну, почав рухати ручками. Мені здавалось, що він зголоднів, я його погодувала. Степанко на моїх очах став одужувати. Коли прийшла лікарка, то запевнила, що з ним все гаразд. Хвороба від нього відступила. Це справжнє чудо, що він видужав. Який Бог добрий!

Ігор взяв дитя на руки і цілував у вистраждане личко, кажучи до Лесі:

– Ти правду говорила, – це наше щастя, яке дарував нам Господь Бог, а я цього, можливо, не розумів. Грішник я...

Наступного дня вже зранку Леся з Ігорем пішли до церкви, щоб замовити подячну Службу Божу за здоров'я своєї дитини. Перед Службою Божою обидвоє сповідались. А йдучи додому, Ігор пригадав Лесі слова свого друга: «Без любові не можна жити і без терпіння не можна любити». ■

НЕДІЛЯ МИТАРЯ І ФАРИСЕЯ

о. Василь Мендрунь,ЧСВВ

Вступило до храму їх двоє:
Це митар, а з ним – фарисей,
Лиш перший був слави лихої,
А другий мав шану в людей.
Молився той другий: «Я маю,
О Боже, найкращий Твій дар,
За нього подяку складаю,
Що я не є митар-скупар.
Тобі я даю десятину
І посні заховую дні...
Не схожий на грішну людину,
Так легко на серці мені.
Я завжди святим був і буду,
Всі знають, та ж я – фарисей!..»
А митар в той час бився в груди,
Не зводив до неба очей.
Цю правду Ісус нам голосить,
В молитві сіяє вона:
Покора угору підносить,
Гординя – стягає до дна.

ТРИ СВЯТИТЕЛІ

о. Василь Мендрунь, ЧСВВ

Ви в своїй любові схожі,
Чуйні у потребі...
Хто з вас більший в Царстві Божім?
Хто є перший в небі?
Може ти, святий Владико,
З іменем Василій,
Що в нову аскезу кликав
І зростав у силі?
Може світоч з Назіянзу
Сильний у покорі?
Бога не лишив ні разу
Богослов Григорій.
Може ти, Золотоустий,
Що лікуєш рани?
Хто Христа до серця впустить
Так, як ти, Іване?
–Ні, ніхто не за порогом,
Ми в небеснім крузі.
Ми є рівні перед Богом
І для вас ми друзі.

СТРІТЕННЯ

о. ВасильМендрунь,ЧСВВ

Божими ходив стежками
Старець мудрий Симеон,
Він щодня бував у храмі,
Зберігав святий Закон.
В цю пропам'ятну годину
Дух Господній підказав:
"Бачиш ти оцю Дитину?
Це є Той, кого ти ждав".
Підійшов він до Марії:
"Дай потримати Дитя,
В Ньому всі мої надії,
В Ньому все моє життя. "
"Відпусти мене, Владико,
Хай у мирі відійду. . .
Світло бачу я велике,
Але бачу і біду".
"Жінко, я сказати мушу,
Хоч страждальна правда ця:
Меч прошиє Твою душу,
Щоб відкрилися серця.
Протиріччям Син Твій стане
Для озлоблених людей,
Та злікує наші рани
І засвітить Божий день".

ПРАВДИВІСТЬ ХРИСТИЯНСЬКОЇ РОДИНИ

о. Микола МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ

Родина християнська Богу мила,
Бо це домашня Церква на землі.
Її суціль Господня милість вкрила,
Вона не никне у повсюдній млі.

Подружню спільність небо обійма,
Коли царюють в ній добро та мир.
Теж не прошиє холодом зима
Тривог, розчарувань: Бог – Поводир.

В молитві й жертві Господа Христа
Покликана тут брати участь все.
Побожним світить в очі надмета,
На крилах їх надія скрізь несе.

Покликань джерело – свята родина,
Спільнота унікальна перед Богом.
Батьків повинна слухати дитина,
Бо ж стережуть кровиночку від злого.

Четверта Божа заповідь велить,
Що слухати ми маєм маму з татом:
Тоді пірне у щастя кожна мить,
І будень стане миттю ніби свято.

На жаль, ще є заблукані родини,
Котрі не бачать Спасових слідів.
Спинитись треба: гаснуть притьмом дни-
ни,
Всевишній знає про дочок й синів.

Чесноти хай цвітуть між нами квіттям.
Свята родина, щоб була взірцем.
Вручімо Пану всі сердець суцвіття,
З'єднаймося із люблячим Творцем.

СВЯТІ БЕЗСРІБНИКИ І ЧУДОТВОРЦІ
КОСМА І ДАМ'ЯН

Святкуємо пам'ять 1 (14) листопада

Брати Косма і Дам'ян були родом з Асії, так у давні часи називалася частина Малої Азії. Батько їх був поганином, а мати – християнкою. Після смерті чоловіка, мати Теодотія приклала великих старань, щоб своїх синів якнайкраще просвітити Христовою наукою і заглибити їх у сутність християнського життя. Як і сама жила побожно, так і своїм синам відкрила красоту чеснотливого життя і радість милосердя та усякої допомоги людям.

Господь нагородив святих братів даром зцілення і вони лікували не лише людей, а й тварин. Прийнявши своє лікарське вміння як дар Божий, у дусі Христової заповіді: «Як дар прийняли і як дар давайте» - святі брати ні від кого не брали ні нагороди, ні платні за свою жертовну працю. Чинили так, бо лікуванням недуг прославляли не себе, а благодать Божу – щедро дану людям. Про єдине тільки просили вони зцілених: щоб ті твердо вірили в Христа і свято жили у Господі. Коли ж хворі ще були не увірували в святе Євангеліє, то намагалися навернути їх до християнської віри. Таким чином, лікуючи тілесні недуги, вони лікували і недуги душевні.

Чудесні оздоровлення святих лікарів не припинялися і після їхнього земного життя і блаженного переставлення. На місці, де похоронені їхні тіла, відбувались чудесні оздоровлення. Усе їхнє життя, усі чуда, котрі вони робили за життя і після смерті, невидимо і таїнственно проповідували благодать Царства Божого, у якому не буде ні смерті, ні болю.

Почитання святих лікарів Косми і Дам'яна було поширене у християнському світі від найдавніших часів. Вже у п'ятому столітті на їхню пошану посвячували церкви, відбувались паломницькі мандрівки до їхнього гробу.

Недарма перший описувач життя святих безсрібників і чудотворців стверджував, що легше виміряти море і перерахувати зірки, ніж оповідати про всі чудесні зцілення хворих, пов'язаних з іменами Косми і Дам'яна, що народилися в Асії. А благодать святих безсрібників нескінченна, як співає Свята Церква. Вони не тільки мудрі лікарі, а й мудрі наставники; допомагаючи всім, що приходять до них з вірою.

Святі Косма і Дамян були справжніми лікарями, які досконало опанували лікарське мистецтво, а також були взірцевими християнами, які в повноті жили євангельським життям і радикально виконували Христові заповіді. Численні наші храми свідчать про велику популярність цих святих у нашому народі. Дана книжечка покликана заповнити молитовну прогалину почитання святих лікарів Косми і Дамяна. У цій книжечці зібрані найкращі молитовні перлини до святих безсрібників. У ній розміщений Акафіст до святих безсрібників, Молебень, Дев'ятниця, Вервиця з розважаннями для хворого, і принагідні молитви: глибока і радісна Молитва віри, Молитва лікаря, Молитва за лікаря, Молитва за медсестру, Молитва людей похилого віку і Молитва прохання за хворого. Книжечка стане в нагоді хворим і усім, хто прагне допомогти своїм хворим родичам чи приятелям. ■

Можна придбати біля церкви св. Андрія в «Адріївські дзвони» пл. Соборна 3А; магазин «МІСІОНЕР» вул. Б. Хмельницького 40.

■ Найщирішу подяку складаю Всемилостивому Богу через заступництво Пречистої Діви Марії, блаженного Івана Павла II, святого апостола Юди-Тадея, святого Шарбеля, святого Антонія Падевського, блаженного священомученика владики Миколая Чарнецького за ласку здоров'я без операцій для двох моїх сестер.

Рівно ж дякую за ще раніше щасливе народження Надійки через заступництво святого Миколая (в Крехівській іконі).

Дякую за всі ласки для моєї родини.

Анна, м. Львів

■ Шановна редакціє! Я вирішила звернутися до Вас тому, що у моєму житті сталося чудо, в буквальному розумінні цього слова.

Мене звати Уляна, я проживаю у м. Стрию, мені 14 років. У моєму житті сталася подія, яка змусила мене побачити світ по-іншому.

Одного дня, прокинувшись, я відчувала сильні болі у правому підребер'ї: спочатку, я думала, це мине і нічого поганого у цьому немає. Однак, болі не припинялися. Іншого виходу у мене не було, як звернутися до лікаря. Звернувшись, я почула жахливий, на мій погляд, діагноз: фолікулярна киста (5 см.).

Для мене з батьками це прозвучало, як вирок. Мене це налякало і я почала плакати. Пройшло декілька тижнів, і слова лікаря стали супроводжувати мене весь час. Після цього мене не цікавило все те, що оточувало.

І якось одного вечора, коли я молилась, у мене промайнула думка, що мені потрібно звернутись до святого Тадея. Бо саме святий Тадей – могутній Опікун і Заступник своїх почитателів. Я просто не можу у це повірити, але вже через кілька днів, коли ми звернулися до лікаря вона сказала, що я повністю здорова, у це не сила було повірити.

Саме ця подія повернула мені сенс життя. Все стало налагоджуватись. Я безмежно вдячна святому Тадеєві за допомогу, тому що саме Він врятував мене з Божої Волі.

І саме тому, я вирішила звернутися до вас, адже, я хочу, щоб моя історія допомогла тим людям, які потребують Божої допомоги. Тільки Господь допомагає у важких і, за людським поняттям, безнадійних ситуаціях.

Захарків Уляна, м. Стрий, Львівська обл.

■ Хочу висловити щиру подяку Господу Богу, Божому Милосердю, Пречистій Діві Марії, святому Йосифові св. апостолу Юді-Тадею, блаженному Миколаю Чарнецькому, о. Піо за вислухані молитви, за повернення мені здоров'я.

Ганна, м. Новий Розділ, Львівська обл.

■ На сторінках вашого журналу хочу висловити подяку всім тим, до кого я молюся і прошу про подальше заступництво за мене і мою родину.

Кутинська Ю. Л., м. Золочів, Львівська обл.

■ Хочу скласти подяку Пресвятій Богородиці, св. Юді-Тадею, Полум'ю Любові Непорочного Серця Марії, Господу Богу і всім святим.

Коли народився мій синочок в перші хвилини життя був дуже слабким (хворе серце) і лікарі відправляли його на лікування в обласний центр у Львів, але на бригаду потрібно було чекати 4 години. В цей проміжок часу я і моя сім'я просили у Господа здоров'я для синочка, медсестра охрестила дитину свяченою водою і сталося чудо, на час приїзду бригади хлопчик став здоровим, про що вони зафіксували і не брали на лікування.

Якщо перегляну своє життя, то воно складається з багатьох чудес, які в людей неможливі. Звертаюсь до всіх: «Моліться

навіть коротенькими словами, якщо нема часу на молитву, бо молитва гори переносить з місця на місце і хмари розганяє».

Оксана, м. Сокаль, Львівська обл.

■ Висловлюю щиру подяку св. Юді-Тадею, св. Антонію, Богородиці та Ісусу Христу за допомогу у вирішенні проблем та опіку в різних ситуаціях. Особлива подяка заступнику св. Юді-Тадею за опіку в безнадійних ситуаціях та св. Антонію за опіку в дорозі та за допомогу в знаходженні загублених речей. Дорогі Християни, просіть про допомогу в наших заступників! А вони в щирих молитвах нас ніколи не покинуть!

Тетяна Кільницька, м. Львів

■ На сторінках часопису «Місіонар» хочу висловити велику і щиру подяку Господу Богу, Страдецькій Матінці Божій Нерушимої Стіни, святому Партенію, святій Катерині і всім святим за отримані ласки, допомогу в щоденному житті, здоров'ї і у важких життєвих обставинах.

Катерина, с. Мшана, Городоцький р-н, Львівська обл.

■ Дуже довгий час в мене все йшло погано. Мене огорнула розпука і безнадійність.

Одна старша пані, що лежала зі мною в лікарні, порадила мені молитися до св. Тадея і дала молитвеник.

З великою надією я молилася до св. Тадея і глибоко вірила, що св. Тадей чує і допоможе мені. Так і сталося. Наступного ранку я відчула себе краще. В мене все налагодилося і я відчула що таке радість життя.

В цей час ніби чорна хмара зійшла з мене і я за довгий час побачила сонечко, дихнула повітря.

Дуже і дуже дякую св. Тадею, що вислухав і допоміг.

Юлія, м. Львів

■ Хотіла висловити щиру подяку та виконати свою обіцянку св. Юді-Тадею за допомогу у навчанні, добру здачу іспитів та екзаменів за час свого навчання у коледжі. Бо велику підтримку мала навіть у найтяжчих і безвихідних ситуаціях під час іспитів та заліків.

Та завжди мала книжечку св. Юди-Тадея. Довго не могла наважитись написати про одержані ласки (майже три роки), та коли прочитала дописи про ласки св. Юди-Тадея у «Місіонарі», вирішила написати. Була здивована, що цього святого знають так багато людей.

Дякую за отримані ласки, і надіюсь, що цей святий завжди буде мною опікуватись та підтримувати у найтяжчих хвилинах мого життя.

Марія,
с. Велеснів, Монастириський р-н,
Тернопільська обл.

■ Через журнал «Місіонар» складаю щиру подяку Отцеві Небесному, Матінці Божій, а також святим заступникам: св. Анні, св. Юді-Тадею, отцю Шарбелю, св. Філомені, Пресвятій Родині, Божому Милосердю, душам у чистилищі, а також моєму Ангелу Хоронителю і всім Небесним Силам, які через цілу вагітність допомагали мені долати різні хвороби і труднощі і з їхньою допомогою я щасливо народила донечку.

Також і надалі буду просити помочі в небесних заступників і як би не було тяжко в житті, буду дякувати Господу Богу і Матінці Небесній за ті випробування, які вони нам дають. Адже через різні терпіння ми по іншому сприймаємо Божий світ. І таким чином вчимося не нарікати на життя і приймати його таким, яким воно є.

Людмила,
Тернопільська обл.

КРОСВОРД

Підготувала Леся ШТИКАЛО

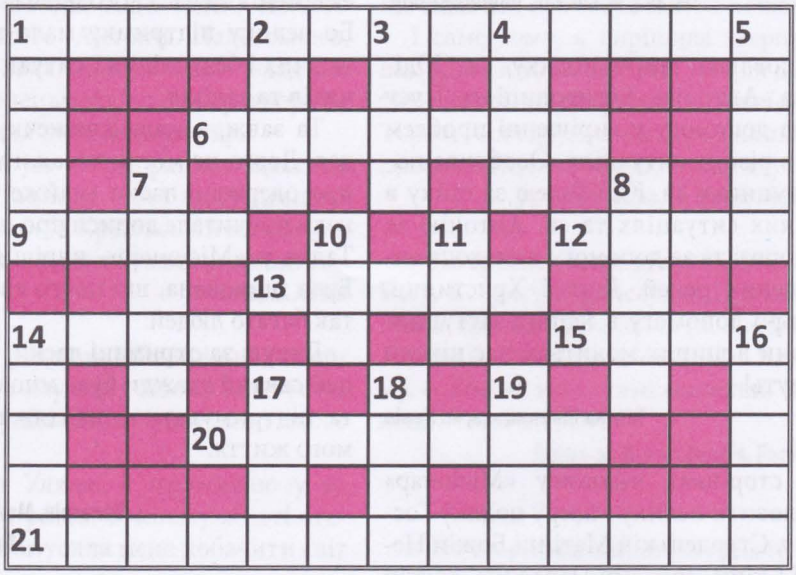

ГОРИЗОНТАЛЬНО: 1. Вавилонський цар. 6. Портативний мінікомп'ютер, всі пристрої якого виконані в одному корпусі, звичайно у вигляді маленького чемоданчика, кейса; має значний об'єм пам'яті та програмово-апаратну сумісність із більш потужними комп'ютерами. 9. Пагорб в Єрусалимі, де жив цар Давид. 12. Запашне масло, яке використовують у християнських церковних обрядах. 13. Тож празник перший в цей короткий … не буде християнами забутий: Григорій в ньому, ще й Василь, Іван; святительська любов – їх спільний стан (вірш о. Василя Мендруня, ЧСВВ «Лютий»). 14. Донині сяє, як …, уся Його родина, і він, Василій на ім'я – чернець, свята Людина (вірш о. Василя Мендруня, ЧСВВ «Святий Василій Великий»). 15. Василій, Григорій, …: Хто більший в Господньому небі? Сам Бог об'явив дивний план – чи Він щось робив без потреби? (вірш о. Василя Мендруня, ЧСВВ «Три святителі»). 20. Озеро на півночі США, у групі Великих Озер. 21. Вищий навчальний музичний заклад.

ВЕРТИКАЛЬНО: 1. Те, що написане, намічене, складене попередньо, в загальних рисах; проект; начерк. 2. Цілковите безладдя. 3. Календарний час якої-небудь події. 4. Один із малих пророків. 5. Напрям, стиль, звернений в минуле; захоплення минулим, мода на минуле. 7. Історична повість Богдана Лепкого. 8. Є два апостоли верховні: це …, названий Петром, й Павло, що став Отцем духовним, хоч був гонителем Савлом (вірш о. Василя Мендруня, ЧСВВ «Верховні апостоли Петро і Павло»). 10. Молимось, Боже, єдиний, нам Україну храни, всі свої ласки, щедроти Ти на … наш зверни. Дай йому волю, дай йому долю. 11. Місто, котре святий Касіян відвідав у 403 році. 14. Пристрій для замикання дверей. 16. Хай віра буде твоїм човном, любов – вітрилом, … – якорем, а тоді зможеш сміло плисти через хвилі цього світу («Квіти Мудрості»). 17. Французький композитор, диригент, піаніст епохи романтизму, автор опери «Кармен». 18. Столиця європейської держави. 19. Сторінка в інтернеті для викладення інформації з адресою власника сторінки.

Відповіді на кросворд, опублікований у числі за січень 2012 року:

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 4.Володар. 7.Богочоловік. 10.Серце. 11.Страх. 14.Еклер. 15.Давид. 18.Вітер. 19.Ангел.

ПО ВЕРТИКАЛІ: 1.Золото. 2.Голос. 3.Народ. 5.Сонце. 6.Місто. 8.Серденько. 9.Наорлевич. 12.Месія. 13.Матей. 16.Небо. 17.Знак.

ВИДАВНИЦТВО «МІСІОНЕР» ПРЕЗЕНТУЄ:

ТВОРИ ВСЕЛЕНСЬКОГО АРХИЄРЕЯ ВЕНЕДИКТА XVI

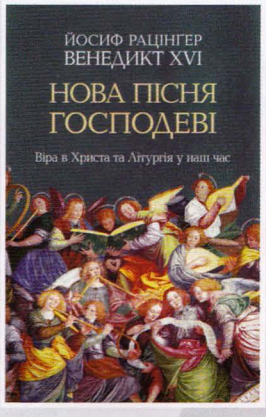

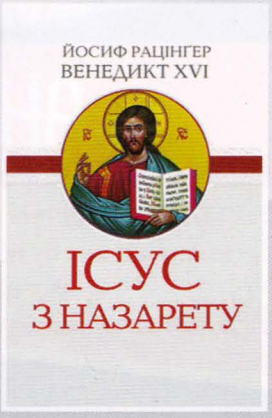

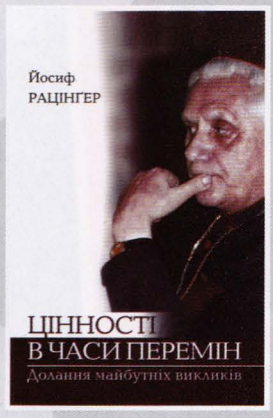

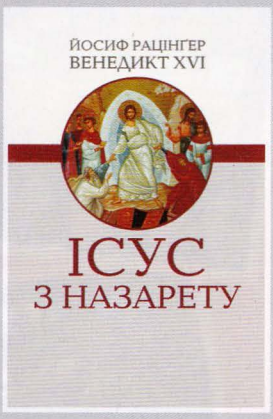

З ПИТАНЬ ПРИДБАННЯ ЛІТЕРАТУРИ

звертатися за адресою:
вул. Б. Хмельницького, 40
м. Львів, 79019,

тел.: 0952602157, (032) 272-90-80
http: www.missioner.com.ua
redakzia@missioner.com.ua

«Хто не знає св. Письма, не знає й Ісуса Христа»
(св. Ієронім)

«АНДРІЇВСЬКІ ДЗВОНИ»

своєю величчю і окрасою архітектурного комплексу церкви св. Андрія є барокова дзвіниця, яка буде нести духовну поживу прихожанам храму та гостям, адже тут тепер можна придбати духовну літературу та різну церковну атрибутику.

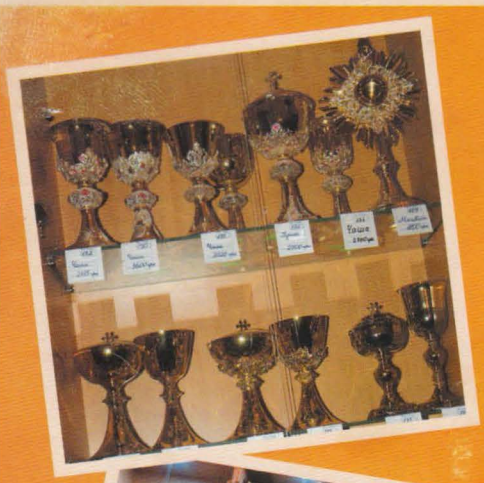

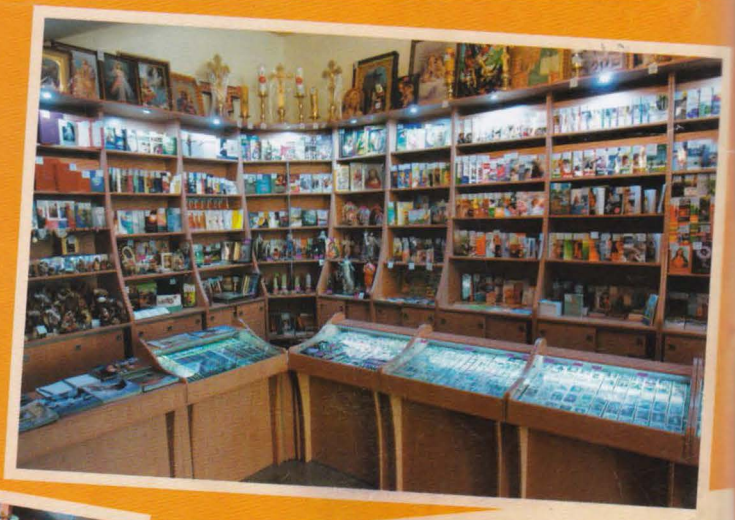

Адреса торгово-реколекційного центру «Андріївські дзвони»:
пл. Соборна, 3А, м. Львів

Торгово-реколекційний центр «Андріївські дзвони» працює:
від понеділка до п'ятниці: 10.00 – 18.00 год.
в суботу та неділю: 10.00 – 15.00 год.